

PORADNIK DLA NAUCZYCIELA

klasy pierwszej szkoły podstawowej

1
CZĘŚĆ

POBIERZ
1. CZĘŚĆ
PORADNIKA
JESIEŃ

Barbara Bieg-Panic, Beata Sobczyk

Mirosława Gruszka, Beata Stachańczyk, Ewa Stolarczyk

PORADNIK DLA NAUCZYCIELA

klasy pierwszej szkoły podstawowej

AUTORKI

Barbara Bieg-Panic, Beata Sobczyk
Mirosława Gruszka, Beata Stachańczyk, Ewa Stolarczyk

REDAKCJA MERYTORYCZNA CZĘŚCI I

Alicja Twardowska

REDAKCJA JĘZYKOWA

Katarzyna Gańko

PROJEKT I OPRACOWANIE GRAFICZNE

Paweł Jaros, Katarzyna Trzeszczkowska

(z wykorzystaniem motywu z okładki *Naszego elementarza*,
zaprojektowanej przez Katarzynę Trzeszczkowską)

SKŁAD I ŁAMANIE

Olga Latuszkiewicz

RYSUNKI

Elżbieta Śmietanka-Combik

REDAKTOR PROWADZĄCA

Agnieszka Gzylewska

Katarzyna Gańko

WYDAWCA

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Al. Ujazdowskie 28, 00-478 Warszawa

tel. 22 345 37 00, fax: 22 345 37 70

www.ore.edu.pl

Wydanie I

Warszawa 2014

ISBN 978-83-62360-66-6 (całość)

ISBN 978-83-62360-79-6 (część I)

Pierwsza część poradnika jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji

[Creative Commons – Uznanie Autorstwa 3.0 Polska](https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl/)

SPIS TREŚCI

Jak korzystać z poradnika?	6
Tygodniowe plany pracy – wrzesień	
wrzesień – 1. tydzień nauki	9
wrzesień – 2. tydzień nauki	12
wrzesień – 3. tydzień nauki	15
wrzesień – 4. tydzień nauki	18
Tygodniowe plany pracy – październik	
październik – 5. tydzień nauki	21
październik – 6. tydzień nauki	23
październik – 7. tydzień nauki	27
październik – 8. tydzień nauki	30
październik – 9. tydzień nauki	33
Tygodniowe plany pracy – listopad	
listopad – 10. tydzień nauki	35
listopad – 11. tydzień nauki	38
listopad – 12. tydzień nauki	40
listopad – 13. tydzień nauki	43
Scenariusze zajęć dziennych	
wrzesień – 1. tydzień nauki – scenariusz nr 1	46
wrzesień – 3. tydzień nauki – scenariusz nr 2	50
wrzesień – 3. tydzień nauki – scenariusz nr 3	53
wrzesień – 4. tydzień nauki – scenariusz nr 4	56
wrzesień – 4. tydzień nauki – scenariusz nr 5	59

WAŻNE!

Aby w pełni korzystać z interaktywności poradnika, należy przed otwarciem pliku pobrać go i zapisać na dysku komputera.

Drodzy Nauczyciele,

oddajemy w Wasze ręce *Poradnik dla nauczyciela klasy pierwszej szkoły podstawowej* skorelowany z *Naszym elementarzem* Marii Lorek i Lidii Wollman.

Poradnik zawiera gotowe do wykorzystania propozycje tygodniowych planów pracy, przykładowe scenariusze zajęć dziennych, *Album liter* oraz *karty pracy*.

Zachęcamy do twórczego przetwarzania zawartych w nim pomysłów na realizację zajęć z pierwszoklasistami.

Mamy nadzieję, że przygotowany przez nas poradnik nie stanie się zamkniętym zbiorem sposobów prowadzenia lekcji. Nasze propozycje zostawiają nauczycielom swobodę działania, ponieważ dobrze wiemy, jak ważne jest indywidualne podejście do każdej grupy uczniów.

Życzymy udanej edukacyjnej podróży z *Naszym elementarzem* i poradnikiem!

Barbara Bieg-Panic, Beata Sobczyk,
Mirosława Gruszka, Beata Stachańczyk, Ewa Stolarczyk

JAK KORZYSTAĆ Z PORADNIKA?

Poradnik dla nauczyciela klasy pierwszej szkoły podstawowej zawiera propozycję planu nauczania zgodną z najnowszą podstawą programową. Zawarte w nim treści nauczania zostały podzielone na tygodnie, co pozwala nauczycielom na swobodne planowanie pracy z uczniami.

Scenariusze zajęć dziennych i karty pracy opisane w poradniku są jedynie propozycjami mającymi służyć jako inspiracje. Treści zostały zaplanowane tak, by w każdym tygodniu nauczyciele znaleźli czas na uczestniczenie z dziećmi w szkolnych uroczystościach czy wycieczkach oraz na utrwalanie czy pogłębianie nowych umiejętności.

W proponowanych tygodniowych planach pracy zostały podane:

- bieżące uwagi i istotne informacje dla nauczyciela ściśle skorelowane z *Naszym elementarzem*;
- propozycje zabaw diagnozujących umiejętności dzieci, które warto przeprowadzić w danym tygodniu ze względu na wprowadzane czy utrwalane czynności, np. określanie lateralizacji przy okazji zabaw matematycznych;
- formy i sposoby pracy – wskazówki dla nauczyciela, jak rozwijać wszystkie rodzaje inteligencji dzieci.

Wszystkie dzieci są zdolne, ale każde na swój sposób. Zachęcając uczniów do podejmowania różnych rodzajów aktywności, wspieramy ich rozwój całościowo. Powinniśmy patrzeć na każde dziecko jak na istotę niepowtarzalną, która ma wiele różnych nieukształtowanych jeszcze typów inteligencji. Jest to zgodne z teorią inteligencji wielorakich stworzoną przez amerykańskiego neuropsychologa Howarda Gardnera, profesora Uniwersytetu Harvarda (do teorii Gardnera nawiązuje program *Drogowskazy wielointeligentnej edukacji*). Wyróżnia on osiem typów inteligencji (w ostatnich swoich pracach mówi już o dziewięciu): logiczno-matematyczną, językową, przyrodniczą, muzyczną, wizualno-przestrzenną, ruchową (kinestetyczną), interpersonalną i intrapersonalną (dziewiątą nazywa egzystencjalną/duchową), i twierdzi, że nie wszystkie inteligencje są jeszcze odkryte i nazwane. Według Howarda Gardnera każdy z nas ma wszystkie typy inteligencji, które tworzą pewien swoisty, charakterystyczny dla danej jednostki układ, zwany profilem inteligencji. Profil ten jest dynamiczny, zmienia się w trakcie naszego rozwoju. Określając (na bazie obserwacji) profil inteligencji każdego dziecka, czy też inaczej – układ jego mocnych i słabszych stron – możemy wspierać rozwój całościowo poprzez właściwy dobór metod, form pracy, środków dydaktycznych i tak organizować środowisko edukacyjne, aby każde dziecko mogło rozwijać swoje mocne strony i wzmacniać słabsze aspekty funkcjonowania. Oznacza to, że im więcej różnych rodzajów aktywności podejmą dzieci, tym większą mają szansę na wykorzystanie swojego potencjału.

Zachęcając dzieci do podejmowania różnych rodzajów aktywności, całościowo wspieramy ich rozwój przez:

- ćwiczenia w komunikowaniu się, rozwijaniu umiejętności mówienia i wypowiedzi ustnej, okazjonalne wplatanie ćwiczeń logopedycznych;
- systematyczne tworzenie *Albumu liter* przez każdego ucznia;
- rozwijanie myślenia i aktywności matematycznej przez dociekanie, szacowanie i wycieczki z uczniami do miejsc, w których można przećwiczyć taką aktywność – np. stragan, kwaciarnia i inne;
- rozwijanie aktywności badawczej – wykonywanie, przeprowadzanie doświadczeń, badanie, przewidywanie i dociekanie przyczyn;
- zajęcia praktyczne, np. nakrywanie do stołu z wykorzystaniem prawdziwej zastawy, sztucców itd.;
- rozwijanie różnych aktywności w kąciakach tematycznych;
- wyprawy: plenery (w tym ekospacery), na przejście dla pieszych, do sklepu z warzywami, do biblioteki, gabinetu weterynaryjnego;
- spotkania z ciekawymi ludźmi;
- klasowe muzykowanie i płąsy;
- zabawy ruchowe;
- zabawy w teatr;

- spacer w wyobraźni, relaksację;
- inspiracje plastyczne.

Album liter ma być książką ucznia, która będzie powstawała przez cały okres wprowadzania liter. Zawarte w nim ćwiczenia polonistyczne obejmują:

- ćwiczenia identyfikacji i rozróżniania liter: zabawa w detektywa – kolorowanie kredką nowo poznanej litery małej i wielkiej na fragmencie czarno-białej gazety;
- ćwiczenia w korzystaniu z instrukcji zawartej w *Naszym elementarzu*: kolorowanie bohatera dnia, by wyglądał jak ten w podręczniku;
- ćwiczenia analizy i syntezy głoskowej: wysłuchiwanie głosek w nagłosie, wygłosie i śródgłosie wyrazów, czyli w kolejności innej niż metodyczna. Zadaniem dziecka będzie narysowanie lub wyszukiwanie w kolorowych gazetach takich obrazków, których nazwy zawierają nowo poznaną głoskę, a następnie wycinanie i naklejanie ich w odpowiednich miejscach na stronie *Albumu liter* przy piktogramach „nagłos”, „wygłos” i „śródgłos”;
- ćwiczenia pamięci wzrokowej dzieci: utrwalanie obrazu pisanych liter – małej i wielkiej – w zabawie polegającej na samodzielnym rozcinaniu literowych puzzli we wskazanych miejscach, składaniu liter w całość i naklejaniu ich na kartkę z bloku. Jeśli zadanie okaże się zbyt trudne dla dziecka, nauczyciel może dwukrotnie skserować wzór liter do cięcia. Dziecko otrzyma wówczas obraz liter, który będzie kopiowało, układając puzzle na obrazku, następnie pod obrazkiem, a w trzeciej kolejności (bez oglądania wzoru) z pamięci. Dzieciom zdolnym nauczyciel może zwiększyć liczbę cięć przez dorysowanie dodatkowych linii;
- ćwiczenia grafopercepcji: pisanie po śladzie ołówkiem, następnie odtwarzanie wzoru z wykorzystaniem kropek, które wskazują początek ruchu ręki dziecka i jego zakończenie. W kolejnej, węższej linii dziecko dokonuje samodzielnych prób odtwarzania wzorów. Wzory są podzielone na grupy z uwzględnieniem stopnia ich trudności (wzory zbudowane z linii prostych, zaokrąglonych, łukowatych itd., wzory literopodobne i mieszane);
- ćwiczenia kaligraficzne: ćwiczenia percepcji wzrokowo-ruchowej oraz ćwiczenia przedramienia i nadgarstka na wykropkowanych wzorach liter, bez liniatury, następnie pisanie po śladzie szarych liter w poszerzonej liniaturze oraz w zmniejszającej się liniaturze. Dziecko ma możliwość podejmowania samodzielnych prób w pisaniu. W poradniku nie zostały wykorzystane wszystkie ćwiczenia znane z literatury terapeutycznej dotyczącej kaligrafii.

Kolejnym etapem nauki czytania i pisania są ćwiczenia w pisaniu z pamięci, które mają wysoką wartość terapeutyczną. Uczeń odczytuje sylabę, zapamiętuje jej obraz, zasłania ją kartką i zapisuje bez patrzenia na wzór, a następnie porównuje swój zapis ze wzorem i dokonuje korekty. Należy pamiętać, by za każdym razem dziecko zapamiętało, a potem zakryło wyłącznie jedną sylabę. Z czasem dzieci coraz lepiej będą zapamiętywały sylaby, wyrazy, a nawet zdania – można wtedy zwiększyć liczbę zapamiętywanych sylab czy wyrazów. Dotyczy to tylko sytuacji, kiedy nauczyciel systematycznie ćwiczy z dziećmi pisanie z pamięci w *Albumie liter*.

Na stronach wprowadzających litery **ó**, **ch**, **rz** znajduje się tabelka do zadania z wysłuchiowaniem głosek **u**, **h**, **ż** w nagłosie, wygłosie i śródgłosie wyrazów, która ma uzmysłowić uczniom, że nadal słyszą głoskę **u**, **h**, **ż**, mimo że w danym dniu poznały drugi zapis (ortograficzny) tej samej głoski w postaci liter **ó**, **ch**, **rz**. Na stronach wprowadzających litery **y**, **ó**, **ą**, **ę** nie ma bohatera dnia – w języku polskim żadne z imion nie rozpoczyna się od tych liter, tak też będzie w części *Albumu liter* poświęconej dwuznakom i wieloznakom. Z tego samego powodu dzieci nie będą poszukiwać wyrazów z **y**, **ą** i **ę** w nagłosie.

Zaletą *Albumu liter* jest jego czarno-biała forma. Dzięki temu dziecko koncentruje uwagę na istotnych elementach zawartych w karcie pracy, różnicuje podane piktogramy na białym tle, identyfikuje elementy – np. litery. Uczeń werbalizuje swoje czynności, które są utrwalane przez powtarzanie. W wyniku stymulacji lewopółkulowej (odpowiedzialnej za rozwój mowy i myślenia dziecka) dokonuje się ostatecznie zapamiętanie obrazu np. litery oraz rozwijają się umiejętności czytania i pisania.

Elementy, które powodują rozkojarzenie uwagi dziecka (np. nadmiar kolorów) w czasie nauki czytania i pisania, kiedy uwaga musi być skoncentrowana na strzałeczkach ułatwiających kreślenie liter czy kropkach przeznaczonych do pisania po śladzie, zostały pominięte celowo. Nie oznacza to, że dziecko nie może pokolorować swojej książki – jest przecież jej autorem.

Strony z *Albumu liter* proponujemy gromadzić w skoroszytach lub segregatorze. Dla ułatwienia przygotowano miejsce na wpisanie imienia ucznia, daty wykonanej pracy oraz numeru strony.

Propozycje zawarte w *Albumie liter* nauczyciel powinien zweryfikować i dostosować do możliwości swoich podopiecznych. Oznacza to, że sam decyduje, z których ćwiczeń rezygnuje, a które ćwiczenia są mu potrzebne, by rozwijać określone umiejętności uczniów. W *Albumie liter* umieszczono jedną stronę z poszerzoną liniaturą do kopiowania przez nauczyciela w przypadku takiej potrzeby.

Korzystanie z poradnika ułatwiają znane z *Naszego elementarza* piktogramy odnoszące się do kolejnych rodzajów edukacji, zgodnie z podstawą programową:

 edukacja polonistyczna

 edukacja matematyczna

 edukacja przyrodnicza

 edukacja społeczna i etyka

 edukacja plastyczna i zajęcia techniczne

 edukacja muzyczna

 zajęcia komputerowe

 wychowanie fizyczne i edukacja zdrowotna

WRZESIEŃ – 1. TYDZIEŃ NAUKI

Proponowane treści nauczania związane z aktywnościami uczniów –
– numeracja zgodnie z podstawą programową

EDUKACJA POLONISTYCZNA:

- Wypowiedzi uczniów na temat ilustracji przedstawiającej szkołę i zabawy wokół szkoły. Próby porównania własnej szkoły ze szkołą w *Naszym elementarzu*. (1.3a)
- Poznanie sali lekcyjnej oraz wychowawcy.
- Rozmowy na temat ilustracji przedstawiającej klasę w *Naszym elementarzu*. Porównanie klasy z ilustracji z klasą uczniów. (1.3a)
- Przedstawianie się. Opowiadanie o sobie i swoich zainteresowaniach. (1.3b)
- Wypowiedzi dzieci – podczas spaceru po szkole – na temat pomieszczeń szkolnych oraz osób tam pracujących. (1.3c, 5.9)

EDUKACJA MATEMATYCZNA:

- Orientacja przestrzenna. Użycie określeń: **na, pod, nad, przed, za, obok, w, wyżej, niżej, przy, wewnątrz, na zewnątrz**. Stosowanie określeń: **prawa, lewa, po prawej, po lewej**. (7.17)
- Stosowanie określeń: **wyższy, niższy, takiej samej wysokości**. (7.1)
- Szacowanie ilości, przeliczanie. (7.2)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: [KLASA ALI](#)

EDUKACJA PRZYRODNICZA:

- Przyroda ożywiona i nieożywiona wokół szkoły. (6.2)
- Rośliny w klasie, uwrażliwianie na potrzebę dbania o rośliny; kącik przyrodniczy – co możemy hodować, co obserwować, jak dbamy o nasz kącik. Akcja ukwiecania sali lekcyjnej roślinami przyniesionymi z domu. (6.2)
- Znaki ewakuacyjne w szkole. (6.10)
- Sposoby bezpiecznego poruszania się po budynku szkolnym. Funkcje i zadania osób pracujących w szkole. (6.10)

EDUKACJA SPOŁECZNA I ETYKA:

- Uczestniczenie w uroczystości szkolnej z okazji rozpoczęcia nowego roku szkolnego. (5.6)
- Poznawanie: wychowawcy, sali lekcyjnej, nowych kolegów, przedstawianie się, opowiadanie o sobie. Ustalenie zasad mówienia i słuchania. (5.4)
- Poznanie kącików tematycznych w klasie. (5.4)
- Wypowiedzi na temat: „Dlaczego warto dbać o porządek w klasie?”. Określenie obowiązków dyżurnego. (5.6)
- Poznanie zasad bycia dobrym kolegą. Zwroty grzecznościowe, zgodna zabawa. (5.4)
- Zabawy integracyjne w grupach. Różne sposoby podziału uczniów na grupy. (5.4)
- Stworzenie klasowej galerii portretów. (5.4)

Praktyczne wskazówki:

Proponujemy wykonywanie zdjęć podczas ciekawych momentów zajęć i umieszczanie ich w klasowym albumie fotograficznym, np. na stronie internetowej szkoły.

Warto stworzyć katalog praw i obowiązków ucznia, do którego będziemy dokładać sukcesywnie kolejne ikonki, w miarę rozwoju życia klasowego, np.:

- słuchamy nauczyciela, jesteśmy cicho;
- gdy chcę coś powiedzieć, podnoszę rękę w górę;
- mówi tylko jedna osoba, pozostali słuchają.

Sprawdzonym sposobem na utrzymanie dyscypliny w klasie/grupie jest ustalenie zasad zabierania głosu.

Można w tym celu wykorzystać kolory:

Cisza – niebieski: wolno rozmawiać tylko w przypadkach nadzwyczajnych. Nie przeszkadzamy kolegom.

Chęć kontaktu z nauczycielem sygnalizujemy podniesieniem ręki.

Rozmowa – zielony: tylko osoba, do której mówisz, może cię słyszeć.

Wypowiedź w grupie – żółty: jedna osoba mówi, inne słuchają.

Tylko zgromadzeni przy stoliku mogą cię usłyszeć.

Wypowiedź w klasie – pomarańczowy: jedna osoba mówi, inne słuchają.

Wszyscy w klasie mogą cię usłyszeć.

Na placu zabaw – czerwony: porozumiewamy się z osobami znajdującymi się daleko.

Kolory można zamienić na rysunki, np. cisza – zamknięta buzia.

EDUKACJA PLASTYCZNA I ZAJĘCIA TECHNICZNE:

- „Moja wymarzona szkoła” – wykonanie pracy plastycznej pastelami olejnymi. (4.2b)
- „Mój portret” – wykonanie pracy plastycznej techniką dowolną. (4.2b)

EDUKACJA MUZYCZNA:

- Uczestniczenie w części artystycznej podczas uroczystości szkolnej. (3.1c)
- Zabawy wyciszające, relaksacyjne przy muzyce. (3.1c)
- Piosenki integrujące grupę: *No to co?*, sł. M. Szypowska, muz. J. Hamerski. (3.1a)
- Zabawa ruchowa z piosenką. (3.2c)
- Tworzenie i śpiewanie krótkich klasowych powitań i pożegnań. (3.2b)

Praktyczne wskazówki:

Proponujemy ustalenie, w jaki sposób dzieci powinny reagować na określony sygnał dźwiękowy, oraz wybranie instrumentu o charakterystycznym dźwięku, którym można sygnalizować, kiedy dzieci mają skupić uwagę.

➔ ZASOBY SCHOLARISA: **ULICZNA ORKIESTRA**

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA:

- Zapoznanie z obiektami sportowymi na terenie szkoły i pomieszczeniami przyległymi – szatnią, toaletą, umywalnią. Pogadanka na temat podstawowych czynności higienicznych. (10.4a)
- Bezpieczne korzystanie ze sprzętu, przyrządów i urządzeń sportowych. (10.4e)
- Ćwiczenia orientacyjno-porządkowe. Reagowanie na sygnały, znaki i polecenia nauczyciela. (10.3c)

➔ SCENARIUSZ NR 1 – **POZNAJEMY SIĘ**

KARTY PRACY:➔ KARTA PRACY **STOSUNKI PRZESTRZENNE (1)**

- Powiedz, gdzie jest piłka na każdym z obrazków. Używaj słów: **na, pod, nad, po prawej stronie, po lewej stronie, przed, za, między.**

➔ KARTA PRACY **ORIENTACJA PRZESTRZENNA – POKÓJ (2)**

Karta pracy jest elementem scenariusza zajęć dziennych nr 1. Opis pracy z kartą znajduje się w scenariuszu.

- Odszukajcie na rysunku pokoju te przedmioty, których położenie jest przedstawione na wylosowanym przez grupę piktogramie (**nad** lub **pod** lub **obok** lub **na**).
- Zaznaczcie te miejsca żetonami.
- Porozmawiajcie o tym między grupami.

WRZESIEŃ – 2. TYDZIEŃ NAUKI

Proponowane treści nauczania związane z aktywnościami uczniów –
– numeracja zgodnie z podstawą programową

EDUKACJA POLONISTYCZNA:

- Wypowiedzi na temat wakacji na podstawie własnych przeżyć dzieci oraz pamiętek i ilustracji. Poszerzanie zasobu słów dotyczących aktywnego wypoczynku. (1.3c)
- Tworzenie scenek teatralnych (wizualizacja kinestetyczna) – pokazywanie ruchem miejsc, w których można spędzać wakacje, oraz czynności dotyczących aktywnego wypoczynku. (1.4a, b)
- Rozmowa o zmysłach. Nazywanie poszczególnych narządów zmysłów, za pomocą których poznajemy dany przedmiot. (1.1a)
- Wypowiedzi dzieci na podstawie ilustracji z podręcznika: „Co będziemy robić w szkole?” Planowanie własnych celów uczenia się. Ćwiczenie wyobraźni: „Co by było gdyby...?”. (1.3c)
- Rozmowa na temat odpowiedniego zachowania się w szkole na podstawie ilustracji z podręcznika i przeżyć dzieci. (1.3c)
- Rozpoznawanie i nazywanie nastrojów. (1.1b, 1.3c)
- Wypowiedzi dzieci na temat różnych gier podwórkowych. (1.3c)
- Regulamin placu zabaw. Rozpoznawanie i nazywanie piktogramów. (1.1b)

Praktyczne wskazówki:

Ilustracja na s. 6–7 podręcznika przedstawia dzieci wykonujące różne czynności (dla nauczyciela – „aktywności”). Ma ona zainspirować uczniów do wypowiedzi ustnych na temat zajęć w szkole.

EDUKACJA MATEMATYCZNA:

- Orientacja przestrzenna: **nad, w górę, w dół, wewnątrz, na zewnątrz**. (7.17)
- Cechy wielkościowe. Odkrywanie cech wspólnych. (7.1)
- Porządkowanie, grupowanie: przyborów szkolnych, instrumentów muzycznych, przyrządów sportowych i innych. (7.1)
- **Prawa, lewa, w prawo, w lewo**. Zabawy matematyczne kształtujące orientację: **prawa strona, lewa strona** oraz określanie kierunków. (7.17)
- Szacowanie odległości – mierzenie stopami. (7.10)
- Gra podwórkowa. Wyznaczanie ról i zadań dla poszczególnych uczniów. (7.2)

Praktyczne wskazówki:

Określenie lateralizacji dzieci.

EDUKACJA PRZYRODNICZA:

- Przyroda latem. Charakterystyczne polskie krajobrazy: morze, góry, nizina, rzeka, jezioro, oraz miejsca: miasto, wieś. (6.3)
- Znaczenie zmysłów; utrudnienia spowodowane brakiem któregoś zmysłu. (6.8)
- Hałas i jego wpływ na zdrowie. Jak chronić się przed hałasem? Jak dbać o ciszę potrzebną w czasie nauki? (6.6)
- Poznanie znaków ewakuacyjnych znajdujących się na terenie szkoły. Odszukiwanie ich w budynku i nazywanie. (6.10)

 EDUKACJA SPOŁECZNA I ETYKA:

- Aktywny wypoczynek z rodzicami/kolegami. (5.3)
- Potrzeba zaopiekowania się kolegą/koleżanką, którzy ze względów zdrowotnych nie poznają świata wszystkimi zmysłami. (11.3)
- Każdy jest inny, ma inne zdolności. Znaczenie współpracy. (5.4)
- Zasady klasowego kodeksu zachowania się w klasie i w szkole. (11.7)
- Poznanie nowych obiektów na terenie szkoły lub w okolicy szkoły. (5.7)
- Zabawa na placu zabaw. Słuchanie i wykonywanie poleceń. (5.10)

Praktyczne wskazówki:

Proponujemy wprowadzenie zwyczaju rozmów w kręgu – wspólne rozwiązywanie sporów, narady klasowe.

 EDUKACJA PLASTYCZNA I ZAJĘCIA TECHNICZNE:

- „Lato” – wykonanie pracy plastycznej pastelami olejnymi. (4.2a, b)
- Wykonanie obrazka piłki z wykorzystaniem materiałów o różnej fakturze. (9.2c, 4.2b)
- Wykonanie kalendarzyka nastrojów. (9.2c, 4.2a)
- Wykonanie znaków graficznych (piktogramów) związanych z bezpieczeństwem w szkole. (9.2c, 9.3a, b, c)

 EDUKACJA MUZYCZNA:

- Śpiewanie piosenki *Właśnie my*, sł. M. Przewoźniak, muz. J. Hamerski. (3.1a)
- Pożegnalna zabawa ruchowa. (3.1c)

 ZAJĘCIA KOMPUTEROWE:

- Pokazanie uczniom pracowni komputerowej. Omówienie zasad pracy w tej sali. Włączenie komputera. (8.1)
- Praca w programie graficznym, np. Paint, rysowanie esów-floresów – dzieci wybierają dowolne narzędzie z Przybornika i zamalowują cały ekran. (8.2)
- Zmiana narzędzi, wybieranie kolorów. (8.2)
- Wyłączanie komputerów. (8.1)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: **ZESTAW KOMPUTEROWY**

 WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA:

- Bieg – ćwiczenia. Marsze w różnych kierunkach, biegi na wprost i ze zmianą kierunku. (10.1a)
- Ćwiczenia kształtujące. Przyjmowanie prawidłowej postawy ciała w różnych pozycjach wyjściowych. (10.2a, 10.4d)
- Skoki – ćwiczenia. Skoki obunóż i jednonóż (na prawej i lewej nodze) w miejscu i w ruchu. (10.2b)

PROPOZYCJE UKIERUNKOWANE NA AKTYWNOŚĆ BADAWCZĄ DZIECKA:

- Ćwiczenia zmysłów: zabawy na doświadczanie braku któregoś ze zmysłów.
- Zabawa inspirowana wierszem M. Robaczyk *Skarpetka* – ściąganie skarpetki bez użycia rąk.
- Słuchanie bicia serca z użyciem stetoskopu lekarskiego.
- Zabawy badawcze: badamy dominujące oko, ucho, dominującą rękę, nogę.
- Matematyczne zabawy terenowe – zabawa w podchody (np. szukanie skarbu) z określaniem kierunków. Szacowanie odległości – mierzenie stopami.

KARTY PRACY:

- ➔ KARTA PRACY **JAK ZACHOWUJEMY SIĘ W SZKOLE – PIKTOGRAMY DO WYCIĘCIA (3, STRONA 1)**
*Karta pracy służy ćwiczeniom w określaniu różnych zachowań uczniów w szkole oraz utrwalaniu określeń: **nakaz, zakaz**.*
Objaśnienie znaczenia piktogramów:
 pomagamy sobie wzajemnie (NAKAZ);
nie wolno krzywdzić innych (ZAKAZ);
dbamy o porządek (NAKAZ);
nie hałasujemy (ZAKAZ);
nie wolno biegać w klasie i po szkole (ZAKAZ);
jesteśmy serdeczni wobec siebie (NAKAZ).
 - Wytnij odpowiedni kształt piktogramu zgodnie z określeniem przedstawionego na nim zachowania.

- ➔ KARTA PRACY **JAK ZACHOWUJEMY SIĘ W SZKOLE – ZNAKI DROGOWE DO UZUPEŁNIENIA PIKTOGRAMAMI (3, STRONA 2)**
 - Naklej piktogramy ze s. 1 karty pracy nr 3 na odpowiedni kształt znaków drogowych.

- ➔ KARTA PRACY **RYSUNKI POKAZUJĄCE RÓŻNE NASTROJE (4)**
Rysunki przedstawiają: radość, smutek, obrzydzenie, zadowolenie, strach, złość. Pusta ramka jest przeznaczona na narysowanie obrazka przez dzieci. Rysunki należy wyciąć, przedziurawić dziurkaczem, przewiązać sznurkiem. Tak utworzony kalendarzyk nastrojów można wykorzystywać w różnych sytuacjach na zajęciach.
 - Pokoloruj i wytnij piktogramy.
 - W pustym okienku narysuj własną propozycję.

- ➔ KARTA PRACY **PRAWIDŁOWA POSTAWA PRZY KOMPUTERZE (5)**
 - Sprawdź, przy którym komputerze usiądą dzieci.
 - Które dziecko siedzi prawidłowo? Otocz pętlą właściwy rysunek.

WRZESIEŃ – 3. TYDZIEŃ NAUKI

Proponowane treści nauczania związane z aktywnościami uczniów –
– numeracja zgodnie z podstawą programową

EDUKACJA POLONISTYCZNA:

- Omawianie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach na podstawie ilustracji w podręczniku i własnych doświadczeń. (1.1a, 9.3c)
- Spotkanie z policjantem. (9.3c, 1.3c)
- Nauka na pamięć wiersza o przechodzeniu przez jezdnię. (1.2c)
- Oglądanie ilustracji w książkach dla dzieci. Domyślanie się, o czym może być książka – wypowiedzi dzieci. (1.1b)
- Słuchanie fragmentów książki M. Kownackiej *Plastusiowy pamiętnik*. (1.2a)
- Wprowadzenie liter **a, A, l, L**. Nauka pisania liter **a, A, l, L**. (1.3e, f)
- Głoska i litera. Nauka na pamięć wiersza W. Gawdzika o głosce i literze. (1.3e)
- Rodzaje albumów. Tworzenie własnego *Albumu liter*. Założenie stron z literami **a, A, l, L**. (1.3e, f, 9.2c)
- Wielka litera w pisowni imion. (1.3f)
- Rozmowy o lalkach i ich rodzajach. Lalki regionalne z różnych stron świata. (1.3a)
- Rozmowa o zabawkach i ulubionych zabawach dzieci oraz rodziców i dziadków (kiedy byli dziećmi). (1.3c)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: [PRZEDMIOTY SZKOLNE DAWNIEJ](#)

Praktyczne wskazówki:

W dniu poznania pierwszej litery – małej **a** i wielkiej **A** – rozpoczynamy tworzenie *Albumu liter*. Jest to cykliczne tworzenie kompletu liter, z którego powstanie praca dziecka.

Po zakończeniu wprowadzania liter powstanie książka dziecka – *Album liter* – którą można np. bindować, zszyć, włożyć do skoroszytu.

W tej propozycji obowiązują zawsze stałe elementy:

- pierwsza strona (tworzona przez dziecko);
- druga strona (budowana przez dziecko – puzzle, wzory graficzne);
- trzecia strona (ćwiczenia w pisaniu dla dziecka).

Od litery **m, M** dodana będzie czwarta strona, która ma służyć ćwiczeniom w czytaniu i pisaniu z pamięci.

Proponujemy zaznaczanie miejsca rozpoczęcia kreślenia litery i prawidłowego rozmieszczenia jej elementów w liniaturze zeszytu przedmiotowego poprzez narysowanie kresek na początku danej linii (tzw. parter i piętro).

➔ ZASOBY SCHOLARISA: [DŹWIĘKI MOJEJ DROGI DO SZKOŁY](#)

EDUKACJA MATEMATYCZNA:

- Utrwalenie orientacji przestrzennej: **w prawo, w lewo**. (7.17)
- Dostrzeganie figur geometrycznych w znakach drogowych. Rozpoznawanie i nazywanie figur geometrycznych. (7.16)
- Układanie kompozycji z figur geometrycznych. Tworzenie wzorów z figur geometrycznych wg ustalonych zasad. Segregowanie, klasyfikowanie. (7.16)
- Stosowanie określeń: **wewnątrz, na zewnątrz**. (7.17)
- Grupowanie, porównywanie liczebności. Stosowanie określeń: **więcej, mniej, tyle samo, większy – mniejszy, więcej – mniej**.

➔ ZASOBY SCHOLARISA: [W DRODZE DO SZKOŁY, TE SAME CZY RÓŻNE?, FIGURY GEOMETRYCZNE](#)

EDUKACJA PRZYRODNICZA:

- Dbanie o bezpieczeństwo swoje i innych – nie każda rzecz może być zabawką. Zwrócenie uwagi na certyfikaty i oznaczenia umieszczone na zabawkach przeznaczonych dla dzieci. (6.10)

EDUKACJA SPOŁECZNA I ETYKA:

- Wizyta w szkolnej bibliotece. Spotkanie z panią bibliotekarką. (5.9)
- Dbanie o książki pożyczone i własne. (11.5)
- Wyposażenie piórnika i zawartość tornistra ucznia. (5.6)
- Przybory szkolne dawniej i dziś. (5.6)
- Rola albumu w życiu dzieci. Tworzenie więzi społecznych w grupie, tzw. klasowa rodzina. (5.4)
- Zasady zachowania w kąciku zabawek. Dzielenie się zabawkami z innymi dziećmi. Przestrzeganie zasad podczas gry planszowej. (5.4)
- Spotkanie z rodzicami i dziadkami (rozmowa o zabawkach z ich dzieciństwa). (5.4)

Praktyczne wskazówki:

Proponujemy wyznaczyć jeden dzień w tygodniu, w którym dzieci będą mogły przynieść swoją ulubioną zabawkę.

EDUKACJA PLASTYCZNA I ZAJĘCIA TECHNICZNE:

- Edukacja w plenerze: „Jak przechodzimy przez jezdnię?”. (9.3c)
- Edukacja komunikacyjno-drogowa: opisywanie własnej drogi do szkoły; znaki drogowe dotyczące pieszego; dziecko jako pieszy, dziecko jako pasażer – zasady zachowania. (9.3c)
- Zabawy na minijezdni. (9.3c)
- Wykonanie z plasteliny/modeliny Plastusia lub innej maskotki. (4.2a, b)
- Wykonanie strony tytułowej do *Albumu liter*. (4.2a, b)
- Wykonanie lalki z drewnianej łyżki. (9.2c, 4.2a, b)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: **SYGNALIZACJA ŚWIETLNA**

EDUKACJA MUZYCZNA:

- Śpiewanie piosenki *W naszej klasie jak w rodzinie*, sł. M. Przewoźniak, muz. M. Matuszewski. (3.1a)
- Zabawy rytmiczne. (3.1b)
- Akompaniament perkusyjny do piosenki. (3.1a)

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE:

- Wstawianie najprostszych figur geometrycznych (koło, kwadrat, prostokąt, trójkąt) w programie graficznym, np. Paint. (8.2)
- Wypełnianie figur kolorem. (8.2)
- Zbudowanie ludzika z figur. (8.4b)

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA:

- Ćwiczenia bieżne – bieg po prostej i slalomem z omijaniem przeszkód zgodnie z zasadami ruchu drogowego (dziecko jako pieszy). (10.1c)
- Ćwiczenia rzutowe – rzuty małymi przedmiotami prawą i lewą ręką w miejscu i w ruchu. (10.3a)
- Ćwiczenia bieżne z użyciem różnych przyborów (szarfy, woreczki, piłki). (10.4e)

➔ SCENARIUSZ NR 2 – **SPOTKANIE Z LITERĄ a, A. W KĄCIKU CZYTELNICZYM**

➔ SCENARIUSZ NR 3 – **ALBUM LITER. LITERA a, A**

PROPOZYCJE UKIERUNKOWANE NA AKTYWNOŚĆ BADAWCZĄ DZIECKA:

- Rozwiązywanie zadań problemowych typu: „W czym są do siebie podobne kwadrat i prostokąt, a czym się różnią?”, „Narysuj figurę, która ma 4 boki/3 boki”, „Narysuj figurę, która nie ma boków”.
- Przeliczanie w danych układankach figur o różnych cechach: prostokątów; figur, które mają 4 boki; figur zielonych (zwracamy uwagę na kształt figury, kolor, wielkość, liczbę boków lub ich brak).
- Zabawa z lusterkim – jak wyglądają różne litery **a** (pisane, drukowane, małe, wielkie, duże, mniejsze) w lusterku? Która z nich wygląda w lusterku jak napisana na papierze?

Cel: jest to ćwiczenie pozwalające dzieciom dostrzec symetryczną budowę niektórych liter (**A, H, O, M, W**).

- Zabawa z balonikiem.
 - **Potrzebne materiały:** balon, słomka, sznurek, taśma klejąca.
 - **Przebieg zabawy:** Przewlec sznurek przez słomkę i przywiąż go mocno do dwóch mebli, np. do krzeseł. Nadmuchaj balon i przytrzymaj go tak, by nie uciekało powietrze. Druga osoba niech przyklei taśmą balon do słomki. Puść balon.
 - **Wynik:** Słomka z balonikiem przesuwa się po sznurku jak odrzutowiec, to znaczy powietrze wydostaje się „z tyłu”, balon leci „do przodu”. Ruch kończy się na końcu sznurka lub po wyczerpaniu powietrza w baloniku.

KARTY PRACY:➔ KARTA PRACY **SYGNALIZACJE ŚWIETLNE (6)**

Karta pracy jest elementem scenariusza zajęć dziennych nr 2. Opis pracy z kartą znajduje się w scenariuszu.

- Pokoloruj sygnalizatory zgodnie z podpisami.

➔ KARTA PRACY **ORIENTACJA PRZESTRZENNA – WEWNĄTRZ, NA ZEWNĄTRZ (7)**

- Przyjrzyj się zamieszczonym na karcie piktogramom.
- Narysuj figury, które są wewnątrz pudełka.
- Narysuj figury, które są na zewnątrz pudełka.

➔ KARTA PRACY **FIGURY GEOMETRYCZNE. POJAZD (8)**

- Powiedz, z jakich figur został zbudowany ten pojazd.
- Powiedz, ile pojazdów możesz zbudować z figur geometrycznych, które widzisz. Pamiętaj, że pojazdy muszą być takie same.
- Wytnij figury, złóż pojazdy i wklej do albumu.

➔ KARTA PRACY **KSZTAŁTY FIGUR GEOMETRYCZNYCH. WZORY (9)**

- Dokończ rysowanie kształtów figur geometrycznych.

➔ KARTA PRACY **PRZYBORY SZKOLNE DAWNIEJ I DZIŚ (10)**

Karta pracy jest elementem scenariusza zajęć dziennych nr 2. Opis pracy z kartą znajduje się w scenariuszu.

- Nazwij przybory szkolne. Dobierz w pary przybory szkolne i tornistry używane dawniej i dziś.

➔ ALBUM LITER, **LITERY a, A, l, L**

strona 1 – wg scenariusza nr 3;

strona 2 – układanie i naklejanie wzoru litery pisanej (małej i wielkiej) z puzzli oraz rysowanie wzoru;

strona 3 – ćwiczenia w pisaniu liter w liniaturze powiększonej z zachowaniem kierunku pisania.

WRZESIEŃ – 4. TYDZIEŃ NAUKI

Proponowane treści nauczania związane z aktywnościami uczniów –
– numeracja zgodnie z podstawą programową

EDUKACJA POLONISTYCZNA:

- Zabawa wyrazami dźwiękonaśladowczymi. (1.3b, d)
- Rozmowa na temat ilustracji w podręczniku na s. 28–29. (1.1a)
- Wprowadzenie litery **o**, **O**. Nauka pisania litery **o**, **O**. (1.3e, f)
- Wykonanie kartek do *Albumu liter*. (1.3e, f, 9.2c)
- Wypowiedzi dzieci na temat parku na podstawie własnych doświadczeń oraz ilustracji na s. 30–31 podręcznika. Zaplanowanie spaceru pod hasłem: „obserwowanie przyrody”. (1.3c, 6.2)
- Edukacja w plenerze – spontaniczne wypowiedzi o parku na podstawie własnych obserwacji dzieci. (1.3c)
- Słuchanie opowiadania *Przygody dębowego listka*. (1.2a)

Praktyczne wskazówki:

Teksty zapisane w podręczniku zieloną czcionką przeznaczone są do odczytania przez nauczyciela lub chętne do czytania dziecko.

Aby usprawnić organizację pracy, proponujemy przygotowanie przybornika ucznia. Może to być pudełko, w którym znalazłyby się: kostka do gry, lusterko, kilka baloników, słomki, waciki, chusteczki higieniczne, piłeczka pingpongowa, lupa, kilka drewnianych klamerek, słóczek z nakrętką, kilka dużych, płaskich guzików (żetony), mała maskotka. Przedmioty z przybornika dziecko wykorzystuje do aktywności matematycznej, badawczej oraz do ćwiczeń oddechowych prowadzonych okazjonalnie przez nauczyciela. Przybornik należy zostawiać w szkole.

➔ ZASOBY SCHOLARISA: **DŹWIĘKI PARKU**

EDUKACJA MATEMATYCZNA:

- Utrwalanie pojęć: **w**, **obok**, **wewnątrz**, **na zewnątrz**. (7.17)
- Grupowanie przedmiotów wg podanych cech. Przeliczenie. (7.1)
- Matematyka w plenerze: orientacja przestrzenna: **w lewo**, **w prawo**, **prosto**, **po lewej**, **po prawej**. (7.17)
- Grupowanie materiału przyrodniczego. Rytm z materiałów przyrodniczych. (7.1)
- Porównywanie wielkości: **większy** – **mniejszy**, **więcej** – **mniej**. (7.17)
- Szacowanie ciężaru. (7.11)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: **GARDEROBA HANI**

EDUKACJA PRZYRODNICZA:

- Owady i ich rola. (6.2)
- Przeglądanie albumów i przewodników dla dzieci po świecie roślin i zwierząt, wskazywanie roślin i zwierząt występujących w parku. (6.2)
- Strój i ekwipunek badacza przyrody. (6.5)
- Zmiany zachodzące w przyrodzie jesienią. Obserwowanie roślin i zwierząt żyjących w parku. Wykorzystanie przybornika badacza do prowadzenia obserwacji. (6.2)
- Dociekanie, dlaczego liście opadają. (6.1)
- Znaczenie liści, które znajdują się na trawie i pod drzewami. (6.1)
- Nazywanie drzew, z których pochodzą liście (dąb, kasztanowiec, klon, akacja), oraz ich owoców. Zbieranie materiału przyrodniczego. (6.2)
- Jak ludzie i zwierzęta przygotowują się do zimy? (6.5)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: [JESIENNE OBSERWACJE, JAKIE DRZEWA ZOBACZYMY W PARKU, GŁOSY PTAKÓW](#)

EDUKACJA SPOŁECZNA I ETYKA:

- Zasady zachowania się na spacerze w parku. (5.4)
- Wymyślanie wspólnych zabaw w parku. (5.10)
- Zasady dobrej współpracy w grupie. (5.4)

EDUKACJA PLASTYCZNA I ZAJĘCIA TECHNICZNE:

- Układanie bukietów – przestrzenne formy florystyczne. Barwy jesieni. (4.2a, b)
- Wykonanie prac plastycznych z materiału zebranego w parku i plasteliny. (4.2a, b)

EDUKACJA MUZYCZNA:

- Słuchanie utworu *Lot trzmiela* N. Rimskiego-Korsakowa. Improwizacje ruchowe do muzyki. (3.1c)
- Śpiewanie piosenki *W naszej klasie jak w rodzinie*, sł. M. Przewoźniak, muz. M. Matuszewski. (3.1a)
- Zabawa ruchowa do piosenki. (3.1c)

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE:

- Utrwalanie pojęć dotyczących położenia przedmiotów względem siebie, np. **w, obok, wewnątrz, na zewnątrz, po lewej stronie, po prawej stronie, nad, pod**. (8.2)
- Rysowanie „kierowane” w programie graficznym, np.: „Narysuj żółte koło, z prawej strony czerwony kwadrat, pod nim zielony trójkąt” itd. (8.4b)

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA:

- Trucht w terenie otwartym z pokonywaniem naturalnych przeszkód. (10.1c)
- Ćwiczenia kształtujące – ćwiczenia równoważne: przejście z ramionami w bok po liniach na sali i boisku. (10.2c)
- Zabawy na placu zabaw w parku. Bezpieczne korzystanie z urządzeń na placu zabaw. (10.4f)

➔ SCENARIUSZ NR 4 – [PLANUJEMY JESIENNY SPACER](#)

➔ SCENARIUSZ NR 5 – [W PARKU](#)

PROPOZYCJE UKIERUNKOWANE NA AKTYWNOŚĆ BADAWCZĄ DZIECKA:

- Dostrzeganie symetrii osiowej: w skrzydłach motyla, ciele człowieka.
- Obserwacja owadów, np. mrówki zamkniętej w słoiku. Pamiętajmy, by wykonać niewielkie otwory w wieczku, a po obserwacji natychmiast uwolnić owady.
- Oglądanie przez lupę liści przyniesionych ze spaceru.
- Przygotowanie pierwszej kartki do albumu liści.

KARTY PRACY:➔ KARTA PRACY **ĆWICZENIA GRAFOMOTORYCZNE. OKNO (11)**

- Narysuj palcem po śladzie wzór okna bez odrywania ręki od kartki. Potem rysuj ołówkiem po śladzie. Staraj się nie odrywać ręki od kartki.

➔ KARTA PRACY **ĆWICZENIA GRAFOMOTORYCZNE. OSA (12)**

- Narysuj palcem po śladzie wzór osy bez odrywania ręki od kartki. Potem rysuj ołówkiem po śladzie. Staraj się nie odrywać ręki od kartki.

➔ ALBUM LITER. **LITERA o, O**
strony 1–3➔ KARTA PRACY **JAK W KLASIE PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO WYCIECZKI? (13, STRONA 1)**

Karta pracy jest elementem scenariusza zajęć dziennych nr 4. Opis pracy z kartą znajduje się w scenariuszu.

- Pokoloruj ilustracje. Powiedz, co one przedstawiają.
- Zastanów się, co powinienesz/powinnaś zabrać ze sobą na wycieczkę do parku.
- W ramce narysuj siebie przygotowanego/przygotowaną do wyjścia do parku.

➔ KARTA PRACY **JAK W DOMU PRZYGOTOWAĆ SIĘ DO WYCIECZKI? (13, STRONA 2)**

Karta pracy jest elementem scenariusza zajęć dziennych nr 4. Opis pracy z kartą znajduje się w scenariuszu.

- Pokoloruj ilustracje. Co one przedstawiają?
- Zastanów się, co powinienesz/powinnaś zabrać ze sobą na wycieczkę do parku.

➔ KARTA PRACY **MAPA. STACJE ZADANIOWE (14)**

Karta pracy jest elementem scenariusza zajęć dziennych nr 5. Opis pracy z kartą znajduje się w scenariuszu.

- Zabierz mapkę na wycieczkę do parku. Śledź na mapie kolejne stacje zadaniowe. Pokoloruj mapkę.

➔ KARTA PRACY **ODZNAKA MŁODEGO BADACZA PRZYRODY (15)**

Karta pracy jest elementem scenariusza zajęć dziennych nr 5. Opis pracy z kartą znajduje się w scenariuszu.

- Pokoloruj odznakę.

PAŹDZIERNIK – 5. TYDZIEŃ NAUKI

Proponowane treści nauczania związane z aktywnościami uczniów –
– numeracja zgodnie z podstawą programową

EDUKACJA POLONISTYCZNA:

- Opowiadanie treści ilustracji w podręczniku z uwzględnieniem odpowiedzi na pytanie: „Jak jesień pomalowała ogród?”. Swobodne wypowiedzi dzieci o swoich matkach. (1.3a, c)
- Wprowadzenie liter **m, M, t, T**. Nauka pisania liter **m, M, t, T**. (1.3e, f)
- Wykonanie kartek do *Albumu liter*. (1.3e, f, 9.2c)
- Zdanie (wielka litera na początku, kropka na końcu). (1.3 f)
- Czytanie sylab, prostych wyrazów i zdań. (1.2c)
- Słuchanie fragmentów książki J. Papużyńskiej *Nasza mama czarodziejka*. Odróżnianie zdarzeń baśniowych – fantastycznych – od realistycznych. (1.2a)
- Pisanie z pamięci. (1.3g)
- Opowiadanie treści ilustracji w podręczniku. Swobodne wypowiedzi dzieci o swoich ojcach. (1.3a, c)

Praktyczne wskazówki:

Majka jest siostrą bliźniaczką Oli. Ich mama jest malarką.

Mama bliźniaczek na ilustracji w podręczniku na s. 34–35 maluje jabłoń. Obraz ten pojawi się na ścianie pokoju w podręczniku na s. 52.

Od litery **m, M** dodana jest czwarta strona *Albumu liter*, która ma służyć ćwiczeniom w czytaniu i pisaniu sylab, wyrazów i zdań z pamięci.

EDUKACJA MATEMATYCZNA:

- **Góra, dół, lewa, prawa strona** (na kartce papieru). **Po lewej, po prawej**. Dyktando słuchowe. (7.17)
- Grupowanie elementów. (7.1)

EDUKACJA PRZYRODNICZA:

- Rozpoznawanie kolorów w przyrodzie – „Jak jesień pomalowała ogród?”. (6.5)
- Obserwowanie zjawiska powstawania cienia. Zabawa z cieniem. (6.1)
- Obserwowanie roślin pokojowych – kaktusy. Czego potrzebują do życia rośliny doniczkowe? (6.1, 2)

EDUKACJA SPOŁECZNA I ETYKA:

- Moja mama. Spędzanie czasu z mamą. (5.3)
- Mama mamy, taty; tata mamy, taty. Szacunek dla osób starszych. (5.3)
- Dziecko jako członek rodziny. Życie i praca w domu. (5.3)
- Dostrzeganie dobra i zła – „Jak rozwiązywać trudne sytuacje?”. (5.2)
- Wyrabianie przekonania, że nie można nikogo pochopnie posądzać o złe czyny. (5.2)
- Mój tata. Spędzanie czasu z tatą. (5.3)
- Hobby. (5.3)

EDUKACJA PLASTYCZNA I ZAJĘCIA TECHNICZNE:

- Wprowadzenie nazw: **sztaluga, pędzel, paleta, rama**. (4.3b)
- Wykonanie obrazka dla mamy z zastosowaniem techniki plam. Zorganizowanie wystawy prac. (4.2a)
- Serce – plecionka z pasków papieru, wstążeczki. (9.2c)

EDUKACJA MUZYCZNA:

- Nauka piosenki *Lewo, prawo, lewo*, sł. M. Lorek, muz. E. Jakubowska. (3.1a)
- Dźwiękowe scenki uliczne. (3.2c)
- EO-AO-EO – ćwiczenia wokalne. (3.1a)

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE:

- Wykonanie kartki dla mamy z wykorzystaniem gotowego kształtu serca. (8.4b)
- Wstawienie kilku serc i zamalowanie ich jesiennymi barwami z wykorzystaniem narzędzia „Wypełnij kolorem”. (8.4b)
- Uzyskanie dodatkowych efektów dzięki wykorzystaniu „Aerografu”. (8.3c)

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA:

- Ćwiczenia wstępne przy drabinkach – wchodzenie na drabinki i schodzenie z nich. (10.2c)
- Ćwiczenia kształtujące – przyjmowanie podstawowych pozycji wyjściowych średnich i niskich. Leżenie przewrotne, przetoczenia. (10.2a)
- Wstęp do gier sportowych. Zabawy z piłką – toczenie prawą i lewą ręką, rzut piłką o ścianę, chwyt oburącz. (10.3c)

PROPOZYCJE UKIERUNKOWANE NA AKTYWNOŚĆ BADAWCZĄ DZIECKA:

- Projektowanie mapki terenu: od sosny do domu babci Grzelakowej. Co babcia mogła zobaczyć, mijając po prawej i lewej stronie drogi?
Cel: rozwijanie myślenia i wyobraźni matematycznej, która będzie uzależniona od własnych doświadczeń dzieci (inaczej będzie wyglądała droga rysowana przez dzieci mieszkające w mieście, a inaczej przez te, które mieszkają na wsi).
- Wykonanie kolejnej kartki do albumu liści – sosna.
- Obserwowanie cienia rzucanego przez postacie i różne przedmioty. Obserwacja cienia patyka wbitego w ziemię w donicze.
- Zabawy z cieniem.

KARTY PRACY:

➔ ALBUM LITER. **LITERY m, M, t, T**

strony 1–3

strona 4 – ćwiczenia w pisaniu z pamięci; odczytywanie sylab, wyrazów, zdań.

➔ KARTA PRACY **DYKTANDO SŁUCHOWE. DOMEK (16)**

Karta pracy przedstawia domek, który jest punktem odniesienia do ustnej instrukcji nauczyciela.

Nauczyciel układa tekst dyktanda słuchowego, dostosowując jego treść do możliwości uczniów.

- Rysuj zgodnie z poleceniami nauczyciela.

PAŹDZIERNIK – 6. TYDZIEŃ NAUKI

Proponowane treści nauczania związane z aktywnościami uczniów –
– numeracja zgodnie z podstawą programową

EDUKACJA POLONISTYCZNA:

- Rozmowa na temat czynności wykonywanych w pracy przez rodziców – zawody naszych rodziców. (1.3c, 5.9)
- Swobodne wypowiedzi dzieci na temat: „Kim chciałbym zostać, gdy dorosnę?”. (1.3a)
- Rozwijanie czynnego słownictwa dzieci oraz pojęć związanych z zawodami – gra dydaktyczna. (1.3c)
- Zadawanie pytań gościom zaproszonym do klasy. (1.3b, c)
- Rozmowa z kwiaciarką lub ogrodniczką o jej pracy. (1.3b, c, 5.9)
- Wprowadzenie liter **i, I, e, E**. Nauka pisania liter **i, I, e, E**. (1.3e, f)
- Zabawy z literami, w tym rozwiązywanie zagadek lwony; wymyślanie własnych zagadek. (1.3a)
- Czytanie: sylab, prostych wyrazów i zdań. (1.2c)
- Wykonanie kartek do *Albumu liter*. (1.3e, f, 9.2c)
- Pisanie z pamięci. (1.3g)
- Wypowiedzi dzieci na temat sposobów obchodzenia urodzin i imienin na podstawie własnych doświadczeń. (1.3c)
- Dbłość o poprawność wypowiedzi – budowanie zdań prostych w formie życzeń. (1.3a)
- Znak zapytania. Odczytywanie pytań. (1.3d)
- Rozmowy na temat ilustracji i wakacyjnych wspomnień Emila i Ali. (1.3a)
- Słuchanie wierszy o zwierzętach. Rozwiązywanie i układanie zagadek i rebusów o zwierzętach. (1.3c)
- Opowiadanie historyjki przedstawionej na ekranie komputera. Nadawanie imion jej bohaterom. (1.3a, c)
- Źródła, dzięki którym zdobywamy informacje (encyklopedie, telewizja, telefon, gazety). Komputer jako nowoczesne narzędzie służące wyszukiwaniu i korzystaniu z informacji. (1.1c)
- Wyrazy wieloznaczne. (1.3c)
- Zabawa w teatrzyk samorodny – teatr cieni. (1.4a, b)

Praktyczne wskazówki:

Proponujemy, by na spotkanie w klasie zaprosić rodzica, który wykonuje swoją pracę nocą.

Jeśli jesteśmy na wycieczce w kwiaciarni – wskazujemy bukiet irysów, kupujemy kwiat.

Jubilatka z ilustracji – Mila – jest siostrą lwony.

lwona zadaje dzieciom zagadki w *Naszym elementarzu*.

Osobę, która obchodzi imieniny, nazywamy solenizantką lub solenizantem.

Osobę, która obchodzi urodziny, nazywamy jubilatką lub jubilatem.

EDUKACJA MATEMATYCZNA:

- Precyzyjne klasyfikowanie: dobieranie kart w pary – gra typu Piotruś. (7.1)
- Rozróżnianie i określanie położenia przedmiotów względem innych przedmiotów. (7.17)
- Liczba **1**. Co to jest liczba, co to jest cyfra? Do czego potrzebne są liczby? (7.3)
- Wprowadzenie liczby **1**. Nauka pisania cyfry **1**. (7.3)

Praktyczne wskazówki:

Proponujemy przeprowadzenie edukacji matematycznej na materiale botanicznym znajdującym się w kwiaciarni lub ogrodzie.

Proponujemy zaznaczanie miejsca rozpoczęcia kreślenia cyfry i prawidłowego rozmieszczenia jej elementów w kratkach zeszytu przedmiotowego poprzez narysowanie kreski na początku danej linii (tzw. piętka).

Zabawa diagnozująca sprawność manualną – wiązanie kokardki.

➔ ZASOBY SCHOLARISA: **MATEMATYCZNE SKOKI**

EDUKACJA PRZYRODNICZA:

- Jesienne kwiaty. Jesienne bukiety. Spacer do ogrodu lub kwiaciarni. (6.1)
- Czego potrzebują do życia rośliny cięte? (6.1, 6.2)
- Ciekawostki ze świata zwierząt – wykorzystanie albumów o zwierzętach, plansz, ilustracji, filmów, prezentacji. Najdziwniejsze zwierzęta świata. Najgroźniejsze zwierzęta świata. (6.4)
- Zwierzęta egzotyczne – zebra, lama, struś emu, krokodyl. Miejsce występowania, cechy charakterystyczne. (6.4)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: **WODA – DAR ŻYCIA**

EDUKACJA SPOŁECZNA I ETYKA:

- Spotkanie z rodzicem – rozmowa na temat jego pracy zawodowej. (5.3, 5.9)
- Zapoznanie z pracą ludzi w różnych zawodach. (5.9)
- Docenianie społecznej wartości pracy. (5.9)
- Poznanie pracy kwiaciarki lub ogrodniczki. Spotkanie z kwiaciarką lub ogrodniczką w ich miejscu pracy. (5.9)
- Komu i kiedy podarujemy bukiety? (11.7)
- Obowiązki solenizanta, obowiązki gościa. Stosowanie zwrotów grzecznościowych. (11.7)
- Bezpieczeństwo podczas zabawy w teatrzyk cieni (źródło światła). (5.10)
- Każdy się czegoś boi – rozmowy o strachu. Zabawy w oswojenie strachu. (5.1)

EDUKACJA PLASTYCZNA I ZAJĘCIA TECHNICZNE:

- „Kim chciałbym być, gdy dorosnę” – praca plastyczna wykonana kredkami świecowymi lub pastelami olejnymi. (4a, b)
- Wykonanie laurki dla kogoś bliskiego. (4.2a)
- Tworzenie zwierzaków-dziwaków z wycinków z kolorowych czasopism. Wymyślanie nazw zwierząt. (4.2b, 9.2c)
- Wykonanie prostych kukielek do teatrzyku cieni. (9.2c, 4.2b)
- Wykonywanie czynności wg instrukcji nauczyciela – nakrywanie do stołu. (9.2c)

EDUKACJA MUZYCZNA:

- Realizacja rymowanki *EO-AO-EO*, zabawy rytmiczne. (3.2c)
- Zabawa z instrumentami „Szalona orkiestra”. (3.1a)
- Śpiewanka *Pajęczek pędzi do muchy*. (3.1a)
- Słuchanie utworu *Walc kwiatów* P. Czajkowskiego, improwizowanie akompaniamentu na instrumentach perkusyjnych do walca. (3.1c, 3.2b)

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE:

- Wyszukiwanie informacji w internecie. (8.3)
- Nauczyciel wykorzystuje tablicę interaktywną lub rzutnik i korzystając z wyszukiwarki internetowej, pokazuje dzieciom zdjęcia zwierząt egzotycznych i miejsca, w których żyją. (8.3a, b)
- Następnie dzieci grają w gry matematyczne przygotowane wcześniej przez nauczyciela. (8.2)

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA:

- Ćwiczenia zręcznościowe. Marsze w podporach – na stopach i dłoniach. (10.1c)
- Tor przeszkód z elementami skocznościowymi. (10.2c)
- Sztafety wielozadaniowe z elementami marszu, biegu, skoku i czworakowania. (10.3c)

PROPOZYCJE UKIERUNKOWANE NA AKTYWNOŚĆ BADAWCZĄ DZIECKA:

- Doświadczenia z kwiatami i wodą
 - **Pytanie badawcze:** „Dlaczego kwiat potrzebuje wody do życia?”
 - **Potrzebne materiały:** 2 słoiczki – jeden pusty, jeden z czystą wodą, 2 jednakowe kwiaty. Umieszczamy kwiaty w słoiczkach.
 - **Obserwujemy.**
 - **Pytania badawcze:** „Czy kwiat pije wodę?”, „Jak wysoko dociera woda pobierana przez kwiat?”
 - **Potrzebne materiały:** 2 słoiczki (jeden z czystą wodą, jeden z roztworem woda – atrament lub woda – barwnik spożywczy), 2 jednakowe kwiaty (jasnego koloru). Kwiaty wkładamy po jednym do każdego słoiczka. Prowadzimy kilkudniowe obserwacje.
- Podobne doświadczenie można wykonać, zanurzając w roztworze liście kapusty pekińskiej.
- Doświadczenia ze światłem i cieniem w klasie – obserwowanie cienia rzucanego przez rzeczy, osoby. Odkrywanie ostrości cienia przez zbliżanie lub oddalanie rzeczy/osoby od źródła światła.

KARTY PRACY:➔ KARTA PRACY **KOMU POTRZEBNE SĄ... – GRA TYPU PIOTRUŚ (17, STRONY 1–2)**

Karta pracy przedstawia obrazki – rekwizyty zawodów. Dziecko przygotowuje karty do gry. Grę można rozbudować, wprowadzając kartę bez pary, tzw. Piotrusia.

- Wytnij karty, naklej na tekturkę, pokoloruj.
- W pustych ramkach narysuj rekwizyty zawodu, który chcesz wykonywać w przyszłości.
- Zagraj w grę karcianą – dobieraj w pary pasujące do siebie przedmioty.

➔ KARTA PRACY **ZAWODY – OBRAZKOWE KONSTRUKCJE ZDAŃ (18, STRONY 1–2)**

Ćwiczenie ma na celu rozwijanie umiejętności budowania zdań przez dziecko na podstawie schematu: *Kto? Co robi? Kim, czym, kogo, co?*

- Wytnij rzędami obrazki. Pokoloruj je.
- Opowiedz, co widzisz na pasku na kolejnych obrazkach. Zbuduj zdanie.

➔ ALBUM LITER. **LITERY i, l, e, E**

strony 1–3

strona 4 – ćwiczenia w pisaniu z pamięci; odczytywanie sylab, wyrazów, zdań.

➔ KARTA PRACY **ĆWICZENIA GRAFICZNE I ODDECHOWE. TORT MILI (19)**

- Łącz kropki, staraj się nie odrywać ręki od kartki.
- Zdmuchnij „na niby” świeczkę urodzinową Mili – wykonaj wdech, wciągając powietrze nosem.

➔ KARTA PRACY **MONOGRAFIA 1 (20)**

Ćwiczenia kaligrafii cyfry 1.

- Uzupelnij.
- Zadania z liczbą 1.
- Pokoloruj pierwszą stopę od lewej.
 - Dorysuj na każdym rysunku to, czego brakuje.
 - Napisz, ilu elementów brakowało na każdym rysunku.

PAŹDZIERNIK – 7. TYDZIEŃ NAUKI

Proponowane treści nauczania związane z aktywnościami uczniów –
– numeracja zgodnie z podstawą programową

BLOK TEMATYCZNY: W DOMU

EDUKACJA POLONISTYCZNA:

- Wypowiedzi dzieci o zabawach z kotem i kocich zwyczajach na podstawie własnych doświadczeń. (1.3c)
- Ćwiczenia narządów artykulacyjnych – język. (1.3d)
- Wprowadzenie liter **k, K, y, Y, j, J**. Nauka pisania liter **k, K, y, Y, j, J**. (1.3e, f)
- Wykonanie kartek do *Albumu liter*. (1.3e, f, 9.2c)
- Czytanie sylab, prostych wyrazów i zdań. (1.2c)
- Omówienie ilustracji w podręczniku na temat snu kota. (1.1c)
- Ćwiczenia słuchu fonemowego. (1.3d)
- Kot w powiedzeniach, bajkach dla dzieci. (1.3c)
- Pisanie z pamięci. (1.3g)
- Rozmowy o aktywnym spędzaniu wolnego czasu z rodziną na podstawie własnych doświadczeń. (1.3c)
- Wypowiedzi dzieci na temat gościnności oraz wspólnego spędzania czasu z rodziną i przyjaciółmi na podstawie ilustracji w podręczniku oraz własnych doświadczeń. (1.3a, b, c)
- Rozwiązanie krzyżówki w *Albumie liter*. Czytanie wyrazów. (1.2c, 1.3f, g)
- Korzystanie z instrukcji obrazkowej w grze planszowej „Rajd rowerowy”. (1.1a, b)

EDUKACJA MATEMATYCZNA:

- Porównywanie liczebności grup przedmiotów, dobieranie w pary, przeliczanie. (7.4)
- Porównywanie: **mały** – **duży**, **mniej** – **większy**, **szybki** – **wolny**, **szybszy** – **wolniejszy**. (7.4)
- Szukanie cech wspólnych przedmiotów na przykładzie koła. (7.16)
- Liczba **2**. Para. Wprowadzenie cyfry **2**. (7.3)
- Gra planszowa „Rajd rowerowy”. (7.2)

EDUKACJA PRZYRODNICZA:

- Jak dbać o zwierzęta domowe? Rodzaje kotów – domowe i dzikie – wyszukiwanie informacji w książkach, albumach o zwierzętach. (6.6)
- Zwrócenie uwagi na konieczność zachowania ostrożności w kontaktach ze zwierzętami. (6.10)
- Zdrowe odżywianie. Zasady higieny podczas przygotowywania i spożywania posiłków. (6.9)
- Wykonanie sałatki owocowej. (6.9)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: [ZWIERZĘTA DOMOWE](#), [ZNAJDŹ ZWIERZAKOM WYGODNE MIEJSCE](#)

EDUKACJA SPOŁECZNA I ETYKA:

- Odpowiedzialność za zwierzę domowe. (11.8)
- Wspólne spędzanie czasu z rodziną i przyjaciółmi. (5.3)
- Numer alarmowy **112**. (5.11)
- Zasady zachowania się gospodarzy domu i gości. (11.7)
- Zasady zachowania się przy stole w czasie wspólnego posiłku. (11.7, 5.4)
- Przestrzeganie reguł w czasie gry. (11.7)

EDUKACJA PLASTYCZNA I ZAJĘCIA TECHNICZNE:

- Zasady bezpieczeństwa podczas wycieczek rowerowych i pieszych; dziecko na rowerze. (9.3c)
- Oglądanie wizerunków kotów: zdjęć oraz obrazów namalowanych przez wybitnych artystów – dawniej i dziś. (4.1b)
- Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w czasie posługiwania się sztucami. (9.3b)
- Klasowy plakat – „Rodzina kotów”. Wykonanie pracy pastelami olejnymi, wycinanie, klejenie. (4.2a, b, 9.2c)
- Projektowanie wzoru na kasku rowerowym. (4.2a, b)
- Kolorowanie planszy do gry „Rajd rowerowy”. (4.2b)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: [LEW](#), [TYGRYS](#)

EDUKACJA MUZYCZNA:

- Nauka piosenki *Jesienne popołudnie*, sł. E. Waśniowska, muz. M. Matuszewski. (3.1a)
- Ćwiczenia słuchowe i dźwiękonaśladowcze. (3.1a)
- Słuchanie muzyki: *Kot i mysz* A. Goplana – na fortepian, *Taniec kotów* z cyklu *Sny dziecięce* B. Mazurka – muzyka elektroniczna. (3.1c)

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA:

- Bieg po prostej ze zmianą tempa i kierunku. Poruszanie się krokiem dostawnym w bok. (10.3c)
- Kształtowanie zwinności – pełzanie, czołganie się i przechodzenie pod niskimi przeszkodami. (10.1c)
- Ćwiczenia koordynacji, w tym naprzemianstronne ruchy ramion i nóg w leżeniu na plecach i na brzuchu. (10.1b)
- Aktywne sposoby spędzania czasu. Sport to zdrowie. (10.4b)

PROPOZYCJE UKIERUNKOWANE NA AKTYWNOŚĆ BADAWCZĄ DZIECKA:

- Zabawa z balonem: „Jak napęłnić balon ciepłym powietrzem?”
 - **Potrzebne materiały:** szklana butelka, balon, miska z ciepłą wodą.
 - **Przebieg zabawy:** Pustą butelkę wkładamy do lodówki na mniej więcej godzinę. Wyjmujemy butelkę i nakładamy na jej szyjkę balon, następnie wkładamy butelkę na 2 minuty do ciepłej wody. Balon nadmucha się jak za dotknięciem czarodziejskiej różdżki – w wyniku ocieplenia powietrze znajdujące się w butelce potrzebuje więcej miejsca, więc wlatuje do balonu i go nadmucha.
- Zabawy ruchowe z kotem, obręczą (np. serso), toczenie obręczy, hula-hoop.
- Zabawa „Zgadnij, co jesz?” – rozpoznawanie owoców za pomocą zmysłów węchu i smaku.

KARTY PRACY:

- ➔ KARTA PRACY **SZUKANIE CECH WSPÓLNYCH PRZEDMIOTÓW (21)**
 - Przyjrzyj się ilustracjom. Powiedz, co je łączy. Odszukaj koła. Narysuj pręty tam, gdzie są potrzebne.

- ➔ KARTA PRACY **MONOGRAFIA 2 (22)**

Ćwiczenia kaligrafii cyfry 2.

 - Uzupelnij.

Zadania z liczbą 2.

 - Pokoloruj drugą stopę od lewej.
 - Policz, ile jest kół w każdej ramce i zapisz.
 - Licz do dwóch. Pokoloruj co drugi trójkąt.

- ➔ ALBUM LITER. **LITERY k, K, y, Y**
strony 1–4

- ➔ ALBUM LITER. **LITERA j, J**
strony 1–4
strona 5 – krzyżówka z literą j, J

- ➔ KARTA PRACY **PROJEKTOWANIE WZORU. KASK ROWEROWY (23)**
 - Zaprojektuj wzór na kasku rowerowym.

- ➔ KARTA PRACY **GRA RAJD ROWEROWY (24, STRONY 1–2)**
 - Pokoloruj planszę do gry.
 - Dobierzcie się w grupy. Przygotujcie kostkę, pionki i butelkę wody mineralnej dla każdego gracza.
 - Ustalcie reguły gry. Zagrajcie w nią. Jeśli potraficie, korzystajcie z instrukcji.

PAŹDZIERNIK – 8. TYDZIEŃ NAUKI

Proponowane treści nauczania związane z aktywnościami uczniów –
– numeracja zgodnie z podstawą programową

EDUKACJA POLONISTYCZNA:

- Słuchanie wiersza J. Brzechwy *Na straganie*. (1.2a)
- Przydział ról. Nauka na pamięć lub improwizacja. (1.2c, 1.4a)
- Poszerzanie czynnego słownictwa dzieci o terminy związane z teatrem: **spektakl, scena, widownia, kurtyna, scenografia, reżyser, sufler, oprawa muzyczna**. (1.3c)
- Próby wystawienia teatryku. (1.4a, b)
- Ćwiczenia i zabawy logopedyczne. Mówienie rytmiczne. Ćwiczenia dykcyjne. (1.3d)
- Czytanie i omawianie komiksu z podręcznika. Tekst w dymkach. (1.2c)
- Wielokropek. Wykrzyknik. (1.3d)
- Opowiadanie treści komiksu o przygodzie Kamila i Kamili. Tworzenie innego zakończenia. (1.3a)
- Wypowiedzi dzieci na temat życia na innej planecie inspirowane komiksem. (1.3c)
- Wprowadzenie litery **s, S**. Nauka pisania litery **s, S**. (1.3e, f)
- Wykonanie kartek do *Albumu liter*. (1.3e, f, 9.2c)
- Czytanie sylab, prostych wyrazów i zdań. (1.2c)
- Rozmowa na temat przyniesionych przez dzieci ich ulubionych gier – planszowych, logicznych. (1.3c)
- Pisanie z pamięci. (1.3g)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: **SMOK, WIELOGŁOWY SMOK, KRAKÓW – SMOK WAWELSKI**

EDUKACJA MATEMATYCZNA:

- Budowanie klasowej wagi z wieszaka i torebek foliowych. (7.11)
- Zabawa w porównywanie ciężaru warzyw na wadze wykonanej z wieszaka. (7.11)
- Stosowanie określeń: **cięższy, lżejszy**. (7.11)
- Przeliczanie. Układanie matematycznych opowiadań. (7.2)
- Porządkowanie grup przedmiotów w taki sposób, że w każdym następnym zbiorze jest o jeden przedmiot więcej. (7.1)
- Zabawy logiczne – figury geometryczne. (7.16)
- Gra w ścigankę – wykonanie planszy do gry, wymyślanie zasad, tworzenie strategii. (7.2, 4.2b)

ZADANIA STOLIKOWE:

Jest to metoda ćwiczeniowa, która polega na przygotowaniu przez nauczyciela kilku stanowisk (stolików) z instrukcjami zadań do wykonania. Uczniowie pracują w tylu grupach, ile jest stanowisk. Po rozwiązaniu zadania przy jednym stanowisku zapisują wyniki, doprowadzają stanowisko do stanu, w jakim je zastali, a następnie zamieniają się miejscami z inną grupą. Zadaniem nauczyciela jest nadzorowanie pracy grup, czuwanie nad dyscypliną czasową. Pracę w grupach należy podsumować.

➔ ZASOBY SCHOLARISA: **UWAGA, OTO WAGA!**

EDUKACJA PRZYRODNICZA:

- Rozpoznawanie i nazywanie warzyw ze straganu. (6.9)
- Wartości odżywcze warzyw. (6.9)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: **WARZYWA I OWOCE**

EDUKACJA SPOŁECZNA I ETYKA:

- Wyjście na targ lub do sklepu z warzywami. (5.7)
- Współpraca w trakcie przygotowywania występu. (5.4)
- Występ dla koleżanek i kolegów z innej klasy. (11.7)
- Współpraca w tworzeniu reguł gry planszowej. (5.4)
- Zasady współzawodnictwa. Przyjmowanie przegranej. Zdrowa rywalizacja. (11.7)

EDUKACJA PLASTYCZNA I ZAJĘCIA TECHNICZNE:

- Tworzenie kukiełek do teatryku z naturalnych warzyw. (4.2b)
- Wykonanie zaproszenia na przedstawienie (4.2b)
- Oglądanie obrazów Giuseppe Arcimbolda. Układanie własnego obrazu z warzyw i owoców. (4.2b, 4.1b)

EDUKACJA MUZYCZNA:

- Śpiewanie piosenki *Jesienne popołudnie*. (3.1a)
- Realizacja inscenizacji do piosenki w formie teatryku lub teatru lalkowego. (3.2c)

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE:

- Wykorzystanie narzędzi programu graficznego do rysowania owoców i warzyw. Wypełnianie kolorem narysowanych kształtów. (8.4b)

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA:

- Ćwiczenia kształtujące w parach z przewagą ćwiczeń wzmacniających mięśnie brzucha i grzbietu. (10.1b)
- Ćwiczenia kształtujące na materacu – przetoczenia w przód i w tył z przysiadu skulonego. (10.2a)
- Ćwiczenia bieżne – bieg slalomem, pokonywanie niskich przeszkód. (10.1c)

PROPOZYCJE UKIERUNKOWANE NA AKTYWNOŚĆ BADAWCZĄ DZIECKA:

Założenie hodowli:

- cebuli na szczypiorek
 - **Potrzebne materiały:** słoik, woda, cebula.
 - **Sposób przeprowadzenia:** Dobieramy odpowiednio rozmiar słoika i cebuli, tak by opierała się na brzegach słoika. Do słoika nalewamy tyle wody, by miejsce, skąd wyrosną korzenie cebuli, było zanurzone. Ustawiamy słoik na parapecie. Uzupełniamy wodę, gdy jej ubędzie.
- pietruszki na natkę
 - **Potrzebne materiały:** doniczka z ziemią lub talerzyk z gazikiem, odcięta górna część korzenia pietruszki, woda.
 - **Sposób przeprowadzenia:** Odcinamy górną część korzenia pietruszki z zawiązkami liści (grubość ok. 2–3 cm). Fragment korzenia wkładamy do doniczki z ziemią lub na gazik rozłożony na talerzyku. Podlewamy regularnie.

Uwaga: Niestety, nie z każdego korzenia wyrośnie nam natka.

KARTY PRACY:➔ KARTA PRACY **ZABAWA LOGICZNA. FIGURY GEOMETRYCZNE (25)**

- Rysuj pary figur geometrycznych, łącząc figurę z rzędu pionowego z poziomym. Rysując, nazywaj je.

➔ KARTA PRACY **ZADANIA STOLIKOWE (26, STRONY 1–2)**

Karta pracy przedstawia pięć zadań stolikowych.

Do wykonania zadań potrzebne są: warzywa, owoce, kredki, wieszak, 2 identyczne torby foliowe, reprodukcja obrazu Arcimbolda Cztery pory roku, karta pracy dla każdej grupy.

Nauczyciel dzieli klasę na pięć grup. Każda grupa wykonuje kolejno zadanie przy stoliku oraz wypełnia kartę pracy. Potem przechodzi do następnego stolika.

Stoliki są odpowiednikami stanowisk zadaniowych.

Stolik nr 1:

Przygotowanie: waga wieszakowa, warzywa (2 marchewki, 2 sellery), kredki.

Zadanie: ważenie. Porównywanie ciężaru. Tworzenie matematycznych opowiadań, np. co seler powiedziałyby do marchewki? („Jestem od ciebie cięższy”); co marchewka powiedziałyby do selera? („Jestem od ciebie lżejsza”). Uwaga: Nauczyciel musi przypilnować, by wieszak był odpowiednio umieszczony. Można go np. zawiesić na drążku lub klamce.

Na karcie znajdują się okienka do zaznaczania odpowiedzi.

Stolik nr 2:

Przygotowanie: 1 pietruszka, 2 sellery, 3 marchewki, 4 buraki, żetony, np. guziki, pasek z kartki podzielony na 4 okienka – prostokąty. Na każdym prostokącie należy narysować kropki – na pierwszym jedną, na drugim dwie, na trzecim trzy, czwarty pozostaje pusty.

Zadanie: przyporządkowywanie grup przedmiotów odpowiednim liczbom kropek.

- Pogrupujcie warzywa na stoliku wg rodzaju, następnie dołóżcie do okienek tyle warzyw, ile jest kropek na każdym prostokącie.

Do ostatniego okienka przyporządkujcie pozostałe warzywa – ich liczbę przedstawcie żetonami położonymi na tym prostokącie.

Stolik nr 3:

Przygotowanie: tacki, pocięte przez rodzica lub nauczyciela na części korzenie marchewki (małej i dużej), pocięte na części korzeń pietruszki.

Zadanie: układanki z warzyw.

- Ułóżcie w całość pocięte warzywa. Dokonajcie samooceny na karcie pracy.

Stolik nr 4:

Przygotowanie: warzywa, obraz graficzny szeregu do ułożenia (wg inwencji nauczyciela).

Zadanie: układanie szeregów warzywnych.

- Ułóżcie dalszy ciąg szeregu wg wzoru podanego przez nauczyciela.

Stolik nr 5:

Przygotowanie: warzywa i owoce, reprodukcja obrazu Arcimbolda Cztery pory roku.

Zadanie: układanie obrazu z warzyw i owoców.

Grupa inspirowana obrazem artysty układa własny obrazek z przygotowanych przez nauczyciela warzyw i owoców.

➔ ALBUM LITER. **LITERA s, S**

strony 1–4

PAŹDZIERNIK – 9. TYDZIEŃ NAUKI

Proponowane treści nauczania związane z aktywnościami uczniów –
– numeracja zgodnie z podstawą programową

EDUKACJA POLONISTYCZNA:

- Swobodne rozmowy o domu jako budynku. (1.3c)
- Wprowadzenie litery **d, D**. Nauka pisania litery **d, D**. (1.3e, f)
- Utrata dźwięczności na końcu wyrazu – czujność ortograficzna. (1.3f)
- Wykonanie kartek do *Albumu liter*. (1.3e, f, 9.2c)
- Czytanie sylab, prostych wyrazów i zdań. (1.2c)
- Czytanie: tekstu z podręcznika, napisów, szyldów w czasie spaceru. (1.2c)
- Rozmowy o domu. Co to znaczy, że dom to nie tylko budynek? (1.3c)
- Ćwiczenia pamięci słuchowej – słuchanie odgłosów domu. (1.3d)
- Pisanie z pamięci. (1.3g)
- Słuchanie **bajki o trzech świnkach**. Rozmowa o jej treści. (2.3c, 1.2a)
- Wypowiedzi dzieci na temat swoich przodków ze zwróceniem uwagi na osoby, które już odeszły – zmarły. (1.3c, 5.3)

Praktyczne wskazówki:

W podręczniku na s. 62 zaprezentowano: igloo, dom na palach z Polinezji, jurtę z Mongolii, chatę z patyków i skór z Namibii. W wyrazie **sad** – s. 62 – zaznaczono literę **d** pomarańczowym prostokątem, by zwrócić uwagę dzieci na utratę dźwięczności głoski **d** w wygłosie wyrazu. Słyszymy inną głoskę, a zapisujemy inną. By uzmysłowić dzieciom tę różnicę, proponujemy zabawę w kończenie wyrazów, np. 1 sad – 2..., 1 lód – 2...

➔ ZASOBY SCHOLARISA: [KTO TU MIESZKA?](#)

EDUKACJA MATEMATYCZNA:

- Matematyka w plenerze – stosowanie określeń: **wyższy, niższy, pomiędzy, między, za, przed**; szacowanie ilości, przeliczanie elementów. (7.17)
- Próby mierzenia skonstruowanych budowli za pomocą taśmy mierniczej; stosowanie alternatywnych sposobów mierzenia; szacowanie długości; ustalanie różnic w pomiarze. (7.10)
- Liczba **3**. Nauka pisania cyfry **3**. (7.3)

EDUKACJA PRZYRODNICZA:

- Spacer po okolicy – obserwowanie i nazywanie domów, ludzi i zwierząt. (6.1)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: [MIESZKAŃCY ŁĄKI – ANIMACJA](#)

EDUKACJA SPOŁECZNA I ETYKA:

- Poszanowanie cudzej własności. (11.5)
- Moja rodzina – mój dom. Znaczenie domu w życiu dzieci. (5.3)
- Domy ludzi w innych częściach świata. (11.1)
- Zawody związane z mierzeniem długości. (5.9)
- Współdziałanie jako obrona przed zagrożeniem. (5.4)
- Wyjście na cmentarz/pod pomnik poległych – zapalenie zniczy. (11.7)
- Kultura zachowania na cmentarzu – spokój, wyciszenie, zaduma, chodzenie wytyczonymi alejkami. (11.7)

EDUKACJA PLASTYCZNA I ZAJĘCIA TECHNICZNE:

- Lepienie świnki z plasteliny/modeliny. (4.2a, b)
- Konstruowanie budowli z pudeł. (9.2c)
- Budowanie domu z patyków w plenerze. (9.2c)

EDUKACJA MUZYCZNA:

- Zabawy ze śpiewem, powtórzenie poznanych wcześniej piosenek. (3.1a)
- Nastrój w muzyce. Identyfikowanie własnych nastrojów pod wpływem słuchanej muzyki. Przykłady: *Łabędź* C. Saint-Saënsa, *Badinerie* J.S. Bacha. (3.1c)

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA:

- Ćwiczenia rzutne – podrzut i chwyt piłki oburącz w miejscu; próby kozłowania piłki w miejscu jednorącz lub oburącz. (10.3a)
- Ćwiczenia kształtujące z przewagą ćwiczeń gibkościowych – skłony tułowia w przód i w tył z różnych pozycji wyjściowych, wymachy i odrzuty ramion w tył w siadzie skrzyżnym, wymachy prostych nóg w tył w kłęk podpartym, wymachy i unoszenie nóg przy drabinkach (w ustawieniu przodem i bokiem). (10.1b)
- Tor przeszkód z wykorzystaniem poznanych elementów zwinnościowych. (10.1c)

PROPOZYCJE UKIERUNKOWANE NA AKTYWNOŚĆ BADAWCZĄ DZIECKA:

- Doświadczenia z płomieniem
 - **Pytanie badawcze:** „Co dzieje się z płomieniem świecy przy różnym dostępie powietrza?”
 - **Potrzebne materiały:** świeczki-podgrzewacze, słoik.
 - **Przebieg doświadczenia:** Sterowanie dostępem powietrza do świeczki przez podnoszenie i opuszczanie słoika obróconego dnem do góry nad świecą.
 - **Wniosek:** Powietrze jest potrzebne, by świeca się paliła. Wielkość płomienia zmienia się wraz z ilością powietrza.
 - **Pytanie badawcze:** „Czego potrzebuje ogień?”
 - **Potrzebne materiały:** trzy świeczki-podgrzewacze, mały i duży słoik.
 - **Przebieg doświadczenia:** Zapalamy świeczki, dwie z nich stawiamy na pokrywce, nakrywamy je słoikami i w tej pozycji zakręcamy. Najpierw wszystkie świeczki palą się jednakowo mocno, po chwili płomień w małym słoiku gaśnie, jakby ktoś go zdmuchnął, nieco dłużej pali się świeczka w dużym słoiku, ale też gaśnie, trzecia świeczka pali się cały czas.
 - **Wniosek:** Podczas palenia płomień zużywa „powietrze do oddychania”, a dokładniej mówiąc – tlen. Kiedy go zabraknie, płomień gaśnie. Aby świeczka się paliła, potrzebne jest powietrze (tlen).

KARTY PRACY:➔ KARTA PRACY **MONOGRAFIA 3 (27)**

Ćwiczenia kaligrafii cyfry 3.

- Uzpełnij.

Zadania z liczbą 3.

- Pokoloruj trzecią stopę od lewej.
- Pokoloruj kasztany. Wpisz, ile ich jest w każdej ramce.
- Licz do 3. Pokoloruj co trzecie koło.

➔ ALBUM LITER. **LITERA d, D**

strony 1–4

LISTOPAD – 10. TYDZIEŃ NAUKI

Proponowane treści nauczania związane z aktywnościami uczniów –
– numeracja zgodnie z podstawą programową

 EDUKACJA POLONISTYCZNA:

- Spacer w wyobraźni – „Spotkanie w dziwnym teatrze...” (1.1a)
- Zabawy logopedyczne – ćwiczenia z głoską **r**. Zabawy słowne z rakiem. Zabawy z rymowanką-wyliczanką. (1.3d)
- Wprowadzenie liter **r, R, w, W**. Nauka pisania liter **r, R, w, W**. (1.3e, f)
- Litera a głoska **w** – utrata dźwięczności na końcu wyrazu – czujność ortograficzna. (1.3e, f)
- Wykonanie kartek do *Albumu liter*. (1.3e, f, 9.2c)
- Czytanie sylab, prostych wyrazów i zdań. (1.2 c)
- Czytanie wiersza *Rak Makary*. Wprowadzenie pojęcia „tytuł”. (1.2c)
- Trening oddechowy – wprawianie w ruch lekkich przedmiotów. (1.3d)
- Wypowiedzi o przygotowaniach różnych zwierząt do zimy na podstawie wiedzy dzieci i informacji podanych przez nauczyciela. (1.3c, 1.1a)
- Pisanie z pamięci. (1.3g)
- Omawianie mapy mentalnej w podręczniku pokazującej różne funkcje wody. (1.1b, 1.3c)
- Wysłuchanie fragmentu książki M. Kownackiej *Kukuryku na ręczniku*, rozdział *Kukuryku na ręczniku*, czytanej przez nauczyciela. (1.2a)
- Opisywanie ilustracji w podręczniku przedstawiającej wioskę i staw. (1.3a)
- Ćwiczenia słuchu fonemowego: **w–wi**. Zabawy ortofoniczne. (1.3d)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: [ODGŁOSY WODY](#), [OSZCZĘDZAJ WODĘ](#), [WODA I JEJ ZNACZENIE](#)

 EDUKACJA MATEMATYCZNA:

- Rozkład liczby 3 na składniki.
- Symulacyjne rozwiązywanie prostych zadań tekstowych prowadzących do dodawania. (7.5, 7.8)
- Gra w kółko i krzyżyk. (7.4)
- Tyle samo, znak =. (7.4)

 EDUKACJA PRZYRODNICZA:

- Rak – warunki życia, zwyczaje, pożytek dla przyrody. (6.2)
- Jak zwierzęta przygotowują się do zimy? (6.2)
- Spotkanie w gabinecie i rozmowa z panią higienistką. (6.9)
- Znaczenie wody w życiu. Oszczędzanie wody. (6.6, 6.7b)
- Znaczenie wody w życiu dzieci na świecie. (6.7b)
- Staw i jego mieszkańcy. Przygotowania raka i żaby do zimy. (6.2)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: [RAK \(I\)](#), [RAK \(II\)](#), [RAK \(III\)](#), [STAW](#), [GÓRSKI STAW \(I\)](#), [GÓRSKI STAW \(II\)](#), [ODLOTY PTAKÓW](#), [KTÓRE PTAKI ZOSTAJĄ, A KTÓRE ODLATUJĄ NA ZIMĘ?](#), [ROŚLINY WODNE \(I\)](#), [ROŚLINY WODNE \(II\)](#), [ŁĄBĘDŹ CZARNY](#), [ŻABA](#)

 EDUKACJA SPOŁECZNA I ETYKA:

- Jak ludzie mogą pomóc zwierzętom przygotować się do zimy? (11.8)
- Oglądanie filmu z serii *Było sobie życie*. (11.2)

EDUKACJA PLASTYCZNA I ZAJĘCIA TECHNICZNE:

- Rytm w sztuce. Oglądanie dzieł plastycznych, w których zastosowano tę formę kompozycji. (4.2b)
- Pieczętki z ziemniaka – wzory wg rytmu. (4.2b)
- Wykonanie instrumentów perkusyjnych z plastikowej butelki. (4.2c)
- Projektowanie znaczka koguta, który mama może wyszyć na ręczniku. (4.2b)
- Staw w obrazach znanych polskich malarzy. (4.3a)

EDUKACJA MUZYCZNA:

- Nauka piosenki *Co to za dzień?*, sł. M. Szyszko-Kondej, E. Jakubowska, muz. E. Jakubowska. (3.1a)
- Zabawy i zagadki do piosenki – rozpoznaj instrument. (3.1c)
- Zabawy ruchowe do fragmentu utworu A. Vivaldiego *Jesień*, cz. 1 z cyklu *Cztery pory roku*. Zabawa z użyciem chustek jedwabnych, pasków bibuły. (3.2b)

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE:

- Tworzenie ilustracji do zadań matematycznych czytanych przez nauczyciela.
- Samodzielne wymyślanie treści zadania i ilustracji. Tworzenie ilustracji do działania.
- Dzieci tworzą ilustracje w programie graficznym, używając narzędzi „Kształt”. (8.3b, 8.4)

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA:

- Zasady utrzymania higieny osobistej – prawidłowa technika mycia rąk. (10.4a)
- Ćwiczenia siłowe: podpór tyłem i marsz w podporze tyłem – „Raki”. (10.1b)
- Zabawy orientacyjno-porządkowe oraz bieżne: „Wiewiórki do dziupli”, „Chodzi lisek koło drogi”, „Berek – ogonki”. (10.3c)
- Ćwiczenia równoważne – stanie na jednej nodze z wykonywaniem dodatkowych czynności drugą nogą, przejścia po ławeczce z woreczkiem na głowie i ramionami wyprostowanymi na boki. (10.2c)

PROPOZYCJE UKIERUNKOWANE NA AKTYWNOŚĆ BADAWCZĄ DZIECKA:

- Budowanie rurociągu
 - **Potrzebne materiały:** słomki do napojów, plastelina, strzykawka, miseczka z wodą.
 - **Przebieg doświadczenia:** łączymy słomki, wkładając jedną w drugą. W razie potrzeby uszczelniamy plasteliną. Za pomocą strzykawki wtłaczamy wodę do słomki, tworząc rurociąg.
- Doświadczenia z wodą, przelewanie
- Wyjście nad staw – przeprowadzenie obserwacji w naturalnym środowisku.
 - **Pytanie badawcze:** „Czy woda w stawie jest niebieska?”. Woda w stawie może być zielona, brązowa, czerwona lub szara – zależy to od otoczenia. Woda wygląda inaczej, gdy odbijają się w niej niebo i chmury, inaczej – gdy prześwituje przez nią brązowe dno stawu, jeszcze inaczej – gdy widać w niej zielony stok brzegu. Woda mieni się odcieniami otoczenia.
- Przeglądanie się w „lustrze wody” – oglądanie swojego odbicia w wodzie
- Zabawa „W niebieskie”
 - przynoszenie przedmiotów, które są niebieskie;
 - dostrzeżenie odcieni tych kolorów;
 - zaobserwowanie, że niebieski ma różne odcienie i te same kolory za każdym razem wyglądają trochę inaczej;
 - pokaz różnych niebieskich zabarwień, tworzenie porównań: niebieski jak noc, niebieski jak dzinsy, jasnoniebieski, ciemnoniebieski, turkusowy, kobaltowy (błękit królewski), błękitny, srebrzystoniebieski, granatowy.
- Robienie baniek mydlanych

KARTY PRACY:

- ➔ ALBUM LITER. **LITERY r, R, w, W**
 - strony 1–4

- ➔ KARTA PRACY **GDZIE ZWIERZĘTA SPĘDZĄ ZIMĘ? (28)**
 - Nazwij zwierzęta.
 - Pokoloruj je.
 - Wytnij obrazki i dopasuj zwierzęta do miejsc, gdzie spędzą zimę.
 - Naklej je obok właściwych miejsc.

- ➔ KARTA PRACY **LICZENIE DO 3. ZWIERZĘTA (29)**
 - Nazwij jednym słowem to, co jest w dużej ramce. Policz zwierzęta. Odpowiedz na pytania. Zapisz odpowiedzi.
 - Uzpełnij brakujące rysunki i liczby.

- ➔ KARTA PRACY **UKŁADANIE ZADAŃ MATEMATYCZNYCH DO RYSUNKU (30)**
 - Policz zwierzęta w ramkach. Wpisz ich liczbę.
 - Opowiedz sytuację.
 - Uzpełnij brakujące rysunki i liczby.

- ➔ KARTA PRACY **POSZUKIWANIE WODY (31)**

*Karta pracy przedstawia przekrój domu oraz jego otoczenie.
Ilustrację można wykorzystać do ćwiczeń w mówieniu, budowaniu świadomości ekologicznej dziecka.*

- ➔ KARTA PRACY **HISTORYJKA OBRAZKOWA (32)**

*Karta pracy przedstawia historyjkę obrazkową, którą dziecko tworzy wg własnych wyobrażeń.
Dorysowuje brakujące zdarzenie. Opowiada.*

LISTOPAD – 11. TYDZIEŃ NAUKI

Proponowane treści nauczania związane z aktywnościami uczniów –
– numeracja zgodnie z podstawą programową

 EDUKACJA POLONISTYCZNA:

- Rozwijanie słownictwa dzieci w zakresie pojęć związanych ze świętem narodowym (**wróg, niewola, niepodległość**). Opowiadanie nauczyciela o historii naszego kraju. (1.3c, 5.8)
- Nauka na pamięć wiersza W. Bełzy *Kto ty jesteś? Polak mały* (w adaptacji M. Siemińskiego). (1.2c)
- Rozmowy na temat gospodarstwa agroturystycznego inspirowane ilustracją w podręczniku. (1.3c)
- Wprowadzenie liter **u, U, ó, Ó**. Nauka pisania liter **u, U, ó, Ó**. (1.3e, f)
- Zapis tej samej głoski różnymi literami. Wyrabianie czujności ortograficznej. (1.3e, f)
- Wykonanie kartek do *Albumu liter*. (1.3e, f, 9.2c)
- Czytanie sylab, prostych wyrazów i zdań. (1.2c)
- Rozmowa o wiejskiej zagrodzie inspirowana doświadczeniami lub wiedzą dzieci oraz ilustracją w podręczniku. (1.3 c)
- Wyrabianie czujności ortograficznej – zapis tej samej głoski różnymi literami. (1.3e, f)
- Czytanie i pisanie wyrazów z **ó**. Czytanie zdań. (1.2c)
- Pisanie z pamięci. (1.3g)
- Planowanie gier i zabaw na listopadowe wieczory. (1.3c)

 EDUKACJA MATEMATYCZNA:

- Pojęcia związane z określaniem czasu – **wczoraj, dziś, jutro**. (7.15)
- Ćwiczenia prowadzące do dodawania. (7.8)
- Dodawanie. Znak **+**. (7.5)
- Składanie papieru – układanie harmonijek, tworzenie prostokątów, kwadratów, trójkątów. Korzystanie z instrukcji. Przeliczanie kul z papieru. (7.2, 7.16, 9.2c)

 EDUKACJA PRZYRODNICZA:

- Życie w ulu. Pszczoły. Bezpieczne zachowanie się w pobliżu ula. (6.10)
- Zwierzęta w wiejskiej zagrodzie. (6.2.)
- Dobre strony życia na wsi i w mieście. (6.2)
- Recykling – wykorzystanie czarno-białych gazet do zabaw i gier. (6.6)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: **PSZCZOŁA, ZWIERZĘTA DOMOWE, ZWIERZĘTA Z WIEJSKIEGO PODWÓRKA, ODGŁOSY ZWIERZĄT Z WIEJSKIEGO PODWÓRKA, ZDJĘCIA ZWIERZĄT Z WIEJSKIEGO PODWÓRKA**

 EDUKACJA SPOŁECZNA I ETYKA:

- Jesteśmy Polakami, mieszkamy w Polsce. (5.8)
- Symbole narodowe – godło, flaga, hymn państwowy. (5.8)
- Sytuacje, w których rozbrzmiewa hymn narodowy. Zachowanie odpowiedniej postawy podczas śpiewania i słuchania hymnu państwowego. (5.8)
- Zajęcia ludzi żyjących na wsi. (5.9)
- Życie w ulu, życie w klasie – rozmowy i zabawy na temat wspólnoty, społeczności, pracy dla innych. (11.7, 5.4)
- Współpraca. Zdrowa rywalizacja. Bezpieczna zabawa. (5.4)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: **„POLAK MAŁY!” – FILM EDUKACYJNY INSTYTUTU PAMIĘCI NARODOWEJ**

EDUKACJA PLASTYCZNA I ZAJĘCIA TECHNICZNE:

- Wykonanie biało-czerwonego kotylionu z zamocowaniem. (9.2c, 4.2b)
- Prace z plasteliną – lepienie królika, wiewiórki, sójki. Stworzenie minigalerii zwierząt, w których nazwach występuje trudność ortograficzna. (9.2c)
- Zamienianie gazet w ruloniki, papierowe kule. Składanie czapki z papieru. (9.2c, 4.2b)

EDUKACJA MUZYCZNA:

- Słuchanie hymnu państwowego. Nauka pierwszej zwrotki i refrenu hymnu. (3.1c)
- Śpiewanie piosenki *Co to za dzień?*. (3.1a)
- „Minidefilada” – realizacja zabawy ruchowej do piosenki. (3.1a)

ZAJĘCIA KOMPUTEROWE:

- Rysowanie w programie graficznym flagi polskiej i flag innych krajów europejskich o prostych kształtach, np. niemieckiej, francuskiej, belgijskiej, węgierskiej, włoskiej, austriackiej, z wykorzystaniem narzędzia „Prostokąt”. (8.2, 8.4b)

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA:

- Zabawy bieżne – różne odmiany berka. Poruszanie się krokiem dostawnym. (10.3c)
- Ćwiczenia na drabinkach – wchodzenie na drabinki i schodzenie z nich; przechodzenie po drabinkach w bok, w postawie przodem do drabinki i chwytem na wysokości klatki piersiowej; opad tułowia w tył (uginanie i prostowanie ramion). (10.1c)
- Ćwiczenia skoczności. Przeskoki jednonóż i obunóż przez rozłożoną szarfę i skakankę. (10.2b)

KARTY PRACY:

➔ ALBUM LITER. **LITERY u, U, ó, Ó**
strony 1–4

➔ KARTA PRACY **GRA JĘZYKOWA (33)**

Karta pracy przedstawia planszę do gry. Proponujemy dobór celowy trzysobowych grup tak, by w każdej grupie znalazł się uczeń zdolny.

Gra służy rozwijaniu pamięci słuchowej, analizy sylabowej wyrazu oraz usprawnianiu artykulacji głosek języka polskiego.

Zasady: Ustalenie z klasą nazw obrazków: maki, malina, rakietka, radio, kapelusz, kaczkę, talerz, tablica, leki, leżak, parasol, pająk, doniczka, domy, wagon, waga, sanki, sandały.

Dziecko rzuca kostką do gry. Liczba oczek wskazuje miejsce zatrzymania pionka. Dziecko nazywa obrazek, na którym się zatrzymało. Wymawia jego nazwę, dzieląc ją na sylaby.

Następnie odszukuje inny obrazek na planszy, którego nazwa rozpoczyna się tą samą sylabą.

Jeśli poprawnie odnajdzie ten obrazek – stawia na nim swój pionek. Ewentualna korekta dokonywana jest przez współgraczy.

- Nazwij obrazki znajdujące się na planszy do gry. Pokoloruj je.
- Przygotuj kostkę i pionek. Zagraj w grę zgodnie z instrukcją nauczyciela.
- Pamiętaj, w tej grze nie ma zwycięzcy – chodzi o dobrą zabawę.

LISTOPAD – 12. TYDZIEŃ NAUKI

Proponowane treści nauczania związane z aktywnościami uczniów –
– numeracja zgodnie z podstawą programową

EDUKACJA POLONISTYCZNA:

- Rozmowy o tym, jak wygląda park w listopadzie. Próby porównania wyglądu parku we wrześniu i w listopadzie na podstawie ilustracji w podręczniku. (1.3c)
- Wprowadzenie litery **p, P**. Nauka pisania litery **p, P**. (1.3e, f)
- Wykonanie kartek do *Albumu liter*. (1.3e, f, 9.2c)
- Czytanie sylab, prostych wyrazów i zdań. (1.2c)
- Dialog. Czytanie z podziałem na role. (1.2c)
- Słuchanie wiersza J. Brzechwy *Katar*. (1.2a)
- Wypowiedzi dzieci na temat choroby na podstawie własnych doświadczeń. Wymiana uwag na temat skutecznego leczenia kataru. (1.3c, 6.10)
- Ćwiczenia słuchu fonemowego **p–pi**. (1.3d)
- Wyszukiwanie różnic na obrazkach w podręczniku. (1.3c)
- Odgrywanie scenek dramowych „U lekarza”. (1.4a)
- Pisanie z pamięci. (1.3g)
- Wypowiedzi na temat listopadowej pogody na podstawie własnych obserwacji. (1.3c)
- Rozmowa z dziećmi na temat wysłuchanej prognozy pogody oraz oglądanej mapy pogody. (1.3c)
- Mówienie w określonym celu – przedstawienie aktualnego stanu pogody – zabawa w prognozowanie pogody. (1.4b)

➔ ZASOBY SCHOLARISA: [POMÓŻMY PTAKOM PRZETRWAĆ ZIMĘ](#)

EDUKACJA MATEMATYCZNA:

- Ćwiczenia przygotowujące do działania – odejmowania. (7.8)
- Odejmowanie. Znak **–**. (7.5)
- Układanie i rozwiązywanie zadań do ilustracji lub działania matematycznego. (7.8)
- Termometr – do czego służy, różne rodzaje termometrów. **Ciepło – zimno**. (7.13)
- Liczba **4**. Nauka pisania cyfry 4. (7.3)
- Następstwo pór roku. (7.15)

EDUKACJA PRZYRODNICZA:

- Ptaki zimą: pozostające, odlatujące i przylatujące. (6.2)
- Profilaktyka zdrowotna: jak ustrzec się przed przeziębieniem; naturalne sposoby na katar; jak należy postępować, kiedy ma się katar? (6.5)
- Komu i dlaczego potrzebna jest prognoza pogody? (6.5)
- Wdrażanie do systematyczności w prowadzeniu obserwacji. (6.1)
- Cechy pogody charakterystyczne dla listopada. (6.5)
- Listopadowa garderoba na listopadową pogodę. (6.5)
- Mapa pogody. Symbole pogodowe. (6.5)
- Jak przyroda prognozuje pogodę? (6.1)
- Założenie miniogródka meteorologicznego w klasie (wiatromierz, deszczomierz).
Prowadzenie obserwacji. (6.1)
- Pory roku. (6.5).

- ➔ ZASOBY SCHOLARISA: **GDZIE ZNAJDZIEMY MIÓD?, MIÓD I JEGO ZASTOSOWANIE, PALUSZEK I GŁÓWKA TO SZKOLNA WYMÓWKA, GDY DOROSNĘ, BĘDĘ... LEKARZEM! (I), GDY DOROSNĘ, BĘDĘ... LEKARZEM! (II), GDY DOROSNĘ, BĘDĘ... LEKARZEM! (III), POGODA. REBUSY (I), POGODA W CIĄGU ROKU, POGODA PANI POGODYNKI, ATMOSFERYCZNE ZAGADKI, CHŁOPIEC – POGODA DESZCZOWA**

EDUKACJA SPOŁECZNA I ETYKA:

- Jak możemy pomóc ptakom przetrwać zimę? (11.8)
- Poznanie pracy lekarza – spotkanie z lekarzem lub wyjście do gabinetu lekarskiego. (5.9)
- Troska o innych w czasie choroby. (11.6)
- Relaksacja w kręgu – *Jesienny masaż* wg M. Bogdanowicz. (5.4)

EDUKACJA PLASTYCZNA I ZAJĘCIA TECHNICZNE:

- Projektowanie własnych symboli oznaczających pogodę. (4.2a)
- Wykonanie obrazkowego kalendarza pogody. (4.2b)
- Oglądanie obrazów lub reprodukcji przedstawiających cztery pory roku. (4.3a)

EDUKACJA MUZYCZNA:

- Śpiewanie piosenki *Co to za dzień?*. (3.1a)
- Instrumentacja do piosenki – orkiestra wojskowa. (3.1a)
- Wykorzystanie zabaw ortofonicznych (kap, kap, kap, szszszsz, szur, szur, chlap) i gestodźwięków do tworzenia listopadowej muzyki. (3.2c)

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA:

- Ćwiczenia kształtujące z woreczkami i szarfami oraz ćwiczenia oddechowe i elongacyjne. (10.4d, e)
- Ćwiczenia z piłkami: toczenie w marszu, kozłowanie w miejscu, podrzut i chwyt oburącz, rzut do nieruchomego celu. (10.3a)
- Ćwiczenia przy drabinkach wzmacniające mięśnie brzucha i grzbietu. (10.4d, e)

PROPOZYCJE UKIERUNKOWANE NA AKTYWNOŚĆ BADAWCZĄ DZIECKA:

- Doświadczenie: „Robimy deszcz”
 - **Potrzebne materiały:** dostęp do lodówki (wkładamy do niej łyżkę wazową, schładzamy); dostęp do garnka z wrzącą wodą (doprowadzamy wodę do wrzenia, tak by para w widoczny sposób wznosiła się do góry).
 - **Przebieg doświadczenia:** Zimną jak lód łyżkę wazową nauczyciel trzyma nad wznoszącą się parą z wrzącej wody.
 - **Wniosek:** Na zewnętrznej stronie schładza się para i tworzą się grube perły wody, które skapują niczym deszcz.
- Doświadczenie: „Robimy chmury”
 - **Potrzebne materiały:** dostęp do czajnika z wrzącą wodą, przezroczysta szklana miska, talerz o średnicy nie mniejszej niż średnica miski, kostki lodu, latarka.
 - **Przebieg doświadczenia:** Osoba dorosła gotuje wodę i przelewa ją do szklanej, przezroczystej miski; na talerzyk kładzie kostki lodu i ustawia talerzyk na misce.
 - **Wniosek:** Para wodna styka się z chłodnym powietrzem, tworząc chmurę. Można to zobaczyć, zaciemniając pomieszczenie, w świetle latarki.
- Obserwacja chmur w plenerze. Co dzieje się z chmurami pod wpływem wiatru?
- Tworzymy burzę w szklance wody – wdmuchiwanie powietrza, sterowanie siłą wydechu przez słomkę

KARTY PRACY:➔ KARTA PRACY **MONOGRAFIA 4 (34)**

Ćwiczenia kaligrafii cyfry 4.

- Uzupełnij.

Zadania z liczbą 4.

- Pokoloruj czwartą stopę od lewej.
- Oblicz i napisz, ile jest liter, sylab i wyrazów w ramkach.
- Oblicz i napisz, ile boków ma każda z narysowanych figur.

➔ ALBUM LITER. **LITERA p, P**

strony 1–4

strona 5 – ćwiczenia w czytaniu i pisaniu połączeń typu spółgłoska plus samogłoska.

LISTOPAD – 13. TYDZIEŃ NAUKI

Proponowane treści nauczania związane z aktywnościami uczniów –
– numeracja zgodnie z podstawą programową

EDUKACJA POLONISTYCZNA:

- Rozmowa z dziećmi na temat wiedzy i umiejętności nabytych w szkole. Zabawa „Czy wiesz? Czy umiesz?”. (1.3c)
- Czego jeszcze chcielibyśmy się nauczyć, co nas interesuje? (1.3c)
- Słuchanie czytanego przez nauczyciela lub wysłuchanego z nośnika CD fragmentu książki H. Łochockiej *O wróbelku Elemelku*, rozdział *O wróbelku Elemelku, pustym brzuszku i rondelku*. (1.2a)
- Układanie i opowiadanie historyjki obrazkowej wg kolejności występowania zdarzeń w lekturze. (1.3a, c)
- Improwizowane zabawy parateatralne na bazie wiersza J. Tuwima *Ptasie radio*. (1.4a)

EDUKACJA MATEMATYCZNA:

- Zagadki matematyczne. (7)
- Składanie papieru wg instrukcji obrazkowej w podręczniku. Rozpoznawanie figur geometrycznych. (7.16)

EDUKACJA PRZYRODNICZA:

- Zagadki przyrodnicze. (6.2)
- Ptaki z naszego karmnika. Rozpoznawanie głosów ptaków z CD. Co powinniśmy wiedzieć o dokarmianiu ptaków? (6.2)

EDUKACJA SPOŁECZNA I ETYKA:

- Czy jestem dobrym uczniem? Czy jestem dobrym kolegą? (5.1)
- Współdziałanie w organizowaniu pomocy ptakom. (5.4)

EDUKACJA PLASTYCZNA I ZAJĘCIA TECHNICZNE:

- Koniczynka – składanie z papieru; korzystanie z instrukcji w podręczniku. (9.2c)

EDUKACJA MUZYCZNA:

- Śpiewanie poznanych piosenek. (3.1a)
- „Marsz i cwał” – zabawa ruchowa do wersji instrumentalnej piosenki *Co to za dzień?*. (3.2a)
- Ćwiczenia dźwiękonaśladowcze. (3.2c)

WYCHOWANIE FIZYCZNE I EDUKACJA ZDROWOTNA:

- Ćwiczenia równoważne – przejście po ławeczce na czworakach. (10.2c)
- Tor przeszkód z wykorzystaniem poznanych elementów skocznościowych i zręcznościowych. (10.1c, 10.3a)
- „Aktywność fizyczna, przestrzeganie higieny i właściwe odżywianie się – receptą na zdrowie” – pogadanka i podsumowanie dotychczasowych osiągnięć ucznia. (10.4b)

KARTY PRACY:➔ KARTA PRACY **ZAMEK (35)**

Karta pracy służy podsumowaniu trzech miesięcy nauki.

Dziecko dokonuje samooceny, odpowiadając na pytania nauczyciela sformułowane na podstawie stwierdzeń zawartych w Naszym elementarzu, s. 94–95.

Udzielając twierdzącej odpowiedzi, dziecko koloruje odpowiedni element w zamku.

Odpowiednikami poszczególnych rodzajów edukacji są:

3 kwadraty – edukacja polonistyczna;

2 koła – edukacja matematyczna;

3 trójkąty – edukacja przyrodnicza;

4 prostokąty – edukacja społeczna i etyka;

2 chmurki – edukacja artystyczna.

- Postępuj zgodnie z instrukcją nauczyciela.

SCENARIUSZE ZAJĘĆ DZIENNYCH

Przewidywany czas realizacji: wrzesień, tydzień 1.

■ CELE OGÓLNE:

- kształtowanie umiejętności nawiązywania poprawnych relacji pomiędzy uczniami;
- przygotowanie uczniów do współpracy w grupie.

■ CELE OPERACYJNE:

Uczeń:

- powtarza śpiewanki;
- wymienia imiona dzieci w klasie;
- współpracuje z innymi podczas zabawy;
- zmienia pozycje na sygnały, znaki, polecenia nauczyciela;
- wykonuje aktywnie zadania i ćwiczenia;
- przestrzega reguł obowiązujących w zabawach i sytuacjach zadaniowych;
- rozpoznaje charakterystyczne cechy pór roku;
- posługuje się pojęciami związanymi z orientacją przestrzenną i porównywaniem wielkości.

■ METODY I SPOSOBY REALIZACJI CELÓW:

- aktywizująca: trening interpersonalny, integracji – krąg, gry i zabawy;
- praktyczna: ćwiczenia i zadania, działania w grupie;
- podająca: objaśnienie, opis, opowiadanie.

Praktyczne wskazówki:

Nauczyciel może podzielić klasę na grupy w następujący sposób:

- losowy: prowadzący do integracji klasy – poznania się;
- celowy: prowadzący do wzajemnego uczenia się dzieci od siebie.

Dobór celowy polega na wybraniu przez nauczyciela w skład grupy ucznia zdolnego, ucznia słabego i dwóch uczniów przeciętnych.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Zabawy integracyjne utrwalające imiona dzieci w klasie.

„Złap moje imię”

- Dzieci stoją w kręgu. Wyznaczone dziecko przedstawia się, wypowiada swoje imię i rzuca piłkę/maskotkę do wybranej osoby. Osoba ta powtarza imię dziecka rzucającego piłkę i postępuje dalej tak jak poprzednik.
- Dzieci stoją w kręgu. Obok jednego dziecka jest miejsce wolne. Dziecko zaprasza, mówiąc: „Miejsce po mojej prawej stronie jest wolne, więc zapraszam... np. Anię”. Ania zwolniła swoje miejsce, więc wyznaczone dziecko z prawej lub lewej strony pustego miejsca zaprasza inne dziecko.

„Powitanie dłoni”

Dzieci ustawiają się w parach naprzeciw siebie, wypowiadają rytmicznie i pokazują:

- witam (kłaśnięcie w dłonie) dłonie (słoneczko z dłoni);
- witam (kłaśnięcie w obie dłonie) prawą dłoń (podanie prawej dłoni);
- witam (kłaśnięcie w obie dłonie) lewą dłoń (podanie lewej dłoni);
- witam (kłaśnięcie w obie dłonie) obie dłonie (kłaśnięcie w dłonie partnera);
- brawo (kłaśnięcie w dłonie), brawo (kłaśnięcie w dłonie).

2. Przeprowadzenie zabaw w grupach.

Podział klasy na grupy o równej liczbie dzieci:

- Losowanie kart z obrazkami, np. gruszka, jabłko, śliwka, pomarańcza. Dzieci, które wylosują ten sam rodzaj owocu, odszukują się i tworzą grupę.
- Losowanie kolorowych kulek (tyle kolorów, ile chcemy mieć grup).
- Sznurki różnej długości (tyle długości, ile chcemy mieć grup). Jeśli przygotujemy sznurki w dwóch długościach, uzyskamy podział na dwie grupy uczniów.

„Ile fasolek w butelce”

Materiały potrzebne do zabawy: plastikowa butelka po soku (jedna dla każdej grupy), nasiona fasolek, stoper dla nauczyciela.

Przebieg zabawy: W określonym czasie, np. 1 minuty, dzieci z poszczególnych grup wrzucają na wyścigi fasolki do butelki. Po upływie odpowiedniego czasu dzieci szacują liczbę fasolek w poszczególnych butelkach (porównują butelki, stawiając je obok siebie).

Zabawa „Wyczaruj coś”

Materiały potrzebne do zabawy: kartka z narysowaną na środku figurą geometryczną (dla każdej grupy), flamastry.

Przebieg zabawy: Zadaniem dzieci w grupie jest stworzenie pracy plastycznej – kompozycji opartej na tej figurze.

Zabawa oddechowa

Materiały potrzebne do zabawy: papierowe talerzyki/tacki styropianowe, słomki do picia (dla każdego dziecka w każdej grupie), rybki wycięte z kolorowego papieru/podarta bibuła

Przebieg zabawy: Dzieci w każdej grupie ustawiają się w szeregu, przed każdym leży tacka. Na tacce przy pierwszym dziecku leżą rybki/ścinki bibuły (tyle samo w każdej grupie). Pierwsze dziecko zasysa rybkę słomką i podaje na tackę do sąsiada. Ten robi to samo – podając rybkę dalej. Grupa, która przeniesie wszystkie rybki na ostatnią tackę – wygrywa.

Podział klasy na grupy o różnej liczbie dzieci:

- Podział ze względu na ulubiony kolor (tyle kolorów, ile grup).
- Częstowanie dzieci cukierkami, karteczkami, balonikami – te, które wzięły jednakowe, tworzą jedną grupę.
- Obrazki tniemy na części (tyle obrazków, ile grup; tyle części, ile dzieci) – odnajdują się ci, którzy potrafią dopasować swój kawałek i złożyć z kawałków wspólny obrazek.
- Dzieci otrzymują karteczki z obrazkiem zwierzątka. Chodzą i szukają swojej rodziny, wydając odgłosy: bee..., muu..., miau..., hau...

Zabawa logopedyczna

Materiały potrzebne do zabawy: drewniane klocki, piłeczki pingpongowe (po jednej dla każdego dziecka; oznaczone przez dziecko w celu łatwej identyfikacji).

Przebieg zabawy: Dzieci w grupie budują drogę z drewnianych klocków. Zadaniem dziecka jest przetoczenie piłeczki pingpongowej po przygotowanym torze za pomocą dmuchania. Uwaga: piłeczkę mogą zastąpić kulki z papieru, waty lub piórko.

Zabawa matematyczna

Dzielimy klasę na grupy zgodnie z liczbą piktogramów znajdujących się pod ilustracją pokoju – [karta pracy nr 2](#). Przedstawiciel grupy (wybrany przez dzieci) losuje karteczkę z piktogramem.

Materiały potrzebne do zabawy: karta z rysunkiem pokoju – [karta pracy nr 2](#) (dla każdej grupy), piktogramy (informujące dzieci o tym, czego i gdzie szukają na ilustracji) oraz żetony, np. guziki, dla każdej grupy.

Przebieg zabawy: Dzieci z każdej grupy odszukują na rysunku pokoju te przedmioty, których położenie jest

przedstawione na wylosowanym przez grupę piktogramie (**nad** lub **pod** lub **obok** lub **na**). Zaznaczają żetonem te miejsca.

To, co widać na piktogramach, jest konkretnym odzwierciedleniem określeń matematycznych: **nad**, **pod**, **obok**, **na**. Nie chodzi o odszukanie lampy nad stołem czy misia na stole, ale znalezienie wszystkich elementów/przedmiotów, które będą pasowały do matematycznych określeń wymienionych wcześniej. Piktogramy przedstawione w karcie pracy nr 2 są wstępem do schematycznych piktogramów, do których będziemy przyzwyczajając dzieci w kolejnych etapach nauki.

Zabawy w parach: zabawy ruchowe ze śpiewem, oparte na tańcach, np.:

„Dwóm tańczyć się zachciało”

Dzieci dobierają się w pary. Chwytają się za ręce, krzyżując je w tzw. młynek. W ten sposób tańczą po sali i śpiewają:

*Dwóm tańczyć się zachciało, zachciało, zachciało,
lecz im się nie udało
pari pari para.*

Przerwywają taniec, udają kłótnię; przeciągając skrzyżowane ręce ku sobie, śpiewają dalej:

*Kłócili się ze sobą, ze sobą, ze sobą:
ja nie chcę tańczyć z tobą!*

(tupią nogą)

pari pari para.

Wszystkie pary się rozłączają, po czym tworzą się nowe podczas śpiewania:

*Poszukam se innego, innego, innego,
do tańca zgrabniejszego,
pari pari para.*

„Piosenka do pary”

Dzieci chodzą po obwodzie koła. Śpiewają:

*Chodź tu do mnie, podaj ręce, zatańczymy koło.
Jest nas dwoje, będzie więcej
i wszystkim wesoło.*

Osoba rozpoczynająca zabawę (wybrane przez nauczyciela dziecko) podchodzi do kolegi/koleżanki, zapraszając do tańca przez podanie obu dłoni. Wspólnie tańczą przy melodii refrenu. Gdy refren wybrzmi, dziękują sobie ukłonem za wspólny taniec. Rozchodzą się. Każde z nich wybiera do zabawy kolejne dziecko. (zabawa wg *Z zabawą i bajką w świecie sześciolatka*, L. Bzowska, R. Kownacka, M. Lorek, A. Sowińska; Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2004)

Zabawa w trójkach: zabawa ruchowa „Wiewiórki do dziupli, hop”

Nauczyciel dzieli klasę na trzy równoliczne grupy. Dzieci z dwóch grup tworzą pary. Trzymając się za ręce, tworzą dziuple. Dzieci z trzeciej grupy to wiewiórki. Wiewiórki biegają swobodnie po sali. Na zawołanie „Wiewiórki do dziupli, hop” każda wiewiórka wskakuje do najbliższej dziupli. Osoba, która nie znajdzie wolnej dziupli, odchodzi z gry. Za każdym razem dziupli jest o jedną mniej niż wiewiórek. Ostatnie dziecko – wiewiórka – wygrywa.

Po skończonej pierwszej serii zabawy następuje zmiana ról, tak by każde dziecko miało okazję być wiewiórką.

Zabawa z całą grupą

Masażyki M. Bogdanowicz, *Przytulanki, czyli wierszyki na dziecięce masażyki*.

Dzieci siadają w kole plecami do siebie. Nauczyciel recytuje wierszyk-masażyk. Objasnia i pokazuje, jakie ruchy należy wykonywać podczas słuchania. Dzieci masują plecy koleżanki/kolegi.

Zabawa w 4 grupach „Założenie kalendarza urodzin”

Klasę dzielimy na grupy „4 pory roku” zgodnie z datami urodzin dzieci.

Materiały potrzebne do zabawy: kartki w kolorach kojarzących się z porami roku z wypisanymi imionami dzieci.

Przebieg zabawy: Dzieci urodzone np. jesienią szukają i podają nauczycielowi rzeczy, spośród dostępnych w klasie, w kolorze kartki swojej pory roku, np. czerwonym itd. Kolejno, aż pomysły się wyczerpią.

Praktyczne wskazówki:

Proponujemy wykonanie „Klasowego kalendarza urodzin dzieci” – na kalendarz ścienny z dużymi okienkami (kupiony w sklepie) naklejamy zdjęcia dzieci na datę, kiedy przypadają ich urodziny.

Celem „Klasowego kalendarza urodzin dzieci” jest nauka orientacji czasowej, uzmysłowienie dzieciom linearnego przebiegu czasu, oswajanie z nazwami miesięcy, zapamiętywanie dat swoich urodzin oraz powiązanie tych informacji z porami roku.

Dzieci dociekają, np.: „Ile osób obchodziło już urodziny?”, „W którym miesiącu najwięcej osób ma urodziny?”, „Ile osób urodziło się latem, jesienią, zimą, wiosną?”, „Czy jest taki miesiąc, kiedy nikt nie obchodzi urodzin?”.

Proponujemy również wprowadzenie zwyczaju noszenia uroczystego nakrycia głowy (np. kapelusz, korona) przez dziecko, które danego dnia obchodzi urodziny.

SCENARIUSZ NR 2 TEMAT: **SPOTKANIE Z LITERĄ a, A. W KĄCIKU CZYTELNICZYM**

Przewidywany czas realizacji: wrzesień, tydzień 3.

■ CELE OGÓLNE:

- kształtowanie umiejętności wyrażania swoich myśli;
- uczenie sposobów korzystania z zasobów bibliotecznych;
- kształtowanie umiejętności czytania i pisania;
- kształtowanie umiejętności analizy i syntezy słuchowo-wzrokowej wyrazów;
- kształtowanie umiejętności wypowiedzi na temat wydarzeń przedstawionych w książce.

■ CELE OPERACYJNE:

Uczeń:

- rozpoznaje i nazywa figury geometryczne, układa kompozycje z figur, ogląda ilustracje w książkach dla dzieci, domyśla się, o czym może być książka;
- dokonuje analizy i syntezy słuchowo-wzrokowej wyrazów;
- wyróżnia głoskę w nagłosie i wygłosie oraz w śródgłosie;
- rozróżnia głoski i litery;
- odwzorowuje kształt nowo poznanej litery pisanej **a, A** z zachowaniem prawidłowego kierunku pisania;
- wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w książce *Plastusiowy pamiętnik*;
- stosuje określenia: **wewnątrz, na zewnątrz**;
- posługuje się plasteliną/modeliną;
- improwizuje scenki dialogowe;
- podaje różnice w wyglądzie przyborów szkolnych/tornistra – dawniej i dziś;
- słucha uważnie wypowiedzi innych.

■ METODY I SPOSOBY REALIZACJI CELÓW:

- Dobrego Startu M. Bogdanowicz: integracja percepcyjno-motoryczna, rozwijanie lateralizacji, poznawanie własnego ciała, postrzeganie przestrzeni;
- analityczno-syntetyczna: o charakterze wzrokowym, o charakterze słuchowym;
- praktyczna: ćwiczenia i zadania, działania w grupie.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Przypomnienie zasad zachowania się na drodze z sygnalizacją świetlną – **karta pracy nr 6**. Pokoloruj rysunki sygnalizatorów świetlnych zgodnie z podpisami.
 - Utrwalenie znajomości kolorów świateł i ich znaczenia na sygnalizatorach świetlnych. Uczeń koloruje sygnał świetlny zgodnie z podpisem, który odczytuje nauczyciel.
2. Rozpoznawanie i nazywanie figur geometrycznych.

Zabawa „Pomieszane figury” (na podstawie zabawy „Sałatka owocowa”)

Materiały potrzebne do zabawy: wycięte z kolorowego papieru figury geometryczne – koła, trójkąty, prostokąty, kwadraty umieszczone np. w kapeluszu.

Przebieg zabawy: Dzieci siadają w kręgu. Losują jedną figurę. Nauczyciel wypowiada jej nazwę, a zadaniem dzieci mających taką figurę jest szybka zamiana miejsc. Nauczyciel może wywoływać jednocześnie więcej niż jedną figurę. Na hasło „figury geometryczne” wszystkie dzieci zamieniają się miejscami.

Zabawa „Kompozycja z figur”

Przebieg zabawy: Z figur geometrycznych z poprzedniej zabawy dzieci układają wspólną kompozycję. Nauczyciel ustala kolejność, w jakiej uczniowie dokładają kolejne elementy.

Rozwiązywanie zadań problemowych typu:

- „W czym są podobne do siebie kwadrat i prostokąt, a czym się różnią?” „Narysuj figurę, która ma 4 boki, a następnie taką, która ma 3 boki”.
- „Narysuj figurę, która nie ma boków”.
- W podanych układankach przeliczanie figur o różnych cechach: prostokątów; figur, które mają 4 boki; figur zielonych (zwracamy uwagę na kształt figury, kolor, wielkość, liczbę boków lub ich brak), s. 21 w podręczniku.

Tworzenie własnych układanek z klocków lub figur geometrycznych, s. 21 w podręczniku.

- Odkrywanie zasady w szeregu figur geometrycznych; tworzenie własnych zasad, s. 21 w podręczniku.

3. Zajęcia dydaktyczne kształtujące mowę i wyodrębnianie wyrazu podstawowego (album).**Wizyta w szkolnej bibliotece – spotkanie z panią bibliotekarką:**

- biblioteka jako miejsce wypożyczania, a nie kupowania książek;
- miejsca książek w bibliotece – dział, regały, wskazanie działu książek dla dzieci;
- przeglądanie książek i albumów, oglądanie ilustracji w książkach dla dzieci – domyślanie się, o czym może być książka;
- wypożyczenie książki M. Kownackiej *Plastusiowy pamiętnik*;
- elementarne zasady dbałości o książki pożyczone.

Spotkanie w kąciku czytelnicy:

- ustalenie roli kącika w klasie i wykonywanych w nim czynności (czytanie, aktywne słuchanie, przeglądanie książek, czasopism dla dzieci, szukanie informacji);
- zwrócenie uwagi na postawy dzieci z *Naszego elementarza* w kąciku czytelnicy – ilustracja, s. 22;
- słuchanie odczytanego przez nauczyciela (lub wysłuchanie z nośnika audio) rozdziału lektury *Plastusiowy pamiętnik* dotyczącego wyglądu Plastusia pt. *Dlaczego nazywam się Plastuś*

Praktyczne wskazówki:

Proponujemy, by dzieci w klasowym kąciku czytelnicy – podczas aktywnego słuchania – przyjęły wygodną dla siebie postawę/pozycję ciała, np. usiadły na dywaniku, tapicerowanych krząkach czy matach piankowych – w zależności od zasobów szkoły.

Zalecamy tę formę słuchania każdorazowo w czasie spotkań w kąciku czytelnicy i w czasie spotkań w kręgu.

Modelowanie figurki z plasteliny/modeliny – Plastuś lub inna maskotka.

Improwizowanie scenek dialogowych pomiędzy maskotkami animowanymi przez uczniów.

- Wykonanie zdjęcia maskotek do klasowego albumu fotograficznego (zamieszczenie ich na stronie internetowej szkoły).

Wprowadzenie litery a, A na bazie wyrazu podstawowego album.**4. Analiza i synteza słuchowo-wzrokowa wyrazu podstawowego:**

- wybrzmiewanie sylab, głosek, wypowiedzianie całego wyrazu;
- wypowiedzianie kolejnych sylab w połączeniu z ruchem, np. klaskanie, uderzanie dłonią w blat stołu – liczenie sylab w wyrazie,
- wypowiedzianie kolejnych głosek w wyrazie (spółgłoski muszą być czysto brzmiące, krótko realizowane, bez pogłosu **y** i **e**, np. nie **el**, nie **by**, nie **em!**);

- liczenie głosek w wyrazie podstawowym;
- układanie modelu wyrazu podstawowego z białych kartoników na tablicy (dla zwolenników metody wyróżniania samogłosek i spółgłosek – z kartoników w kolorze czerwonym i niebieskim);
- wyodrębnienie pierwszej głoski **a** ze zwróceniem uwagi, że głoska to dźwięk, który się wymawia i słyszy;
- ćwiczenia w analizie słuchowej wyrazów – wprowadzona litera (głoska) jest w śródgłosie (mak) i wygłosie (ryba), s. 22;
- pokaz nowej litery drukowanej małej i wielkiej **a, A**;
- zastąpienie nową literą drukowaną odpowiedniego kartonika w modelu wyrazu podstawowego – **album** ze zwróceniem uwagi, że litera to znak, który się widzi i pisze;
- przedstawienie bohaterki dnia – Ali, s. 22;
- ułożenie modelu wyrazu **Ala**, zastąpienie pierwszego kartonika drukowaną wielką literą **A** (w nagłosie) oraz małą (w wygłosie);
- zabawy artykulacyjne z głoską **a** ze zróżnicowaną intonacją (ziewanie a-a-a; nucenie kotysanki śpiącej lalce a-a-a; naśladowanie płaczu a-a-a).

5. Nauka pisania litery **a, A**:

- analiza kształtu litery pisanej **a** małej i **A** wielkiej;
- ćwiczenia w bezśladowym pisaniu, np. palcem w powietrzu, gumką na ławce, na plecach kolegi/koleżanki; zwrócenie uwagi na kierunek pisania liter;
- pisanie palcem po piasku wysypanym na tackę;
- wykonanie zdjęcia dzieciom podczas wprawek w pisaniu pierwszej litery **a, A**.

Praktyczne wskazówki:

Pisanie kształtu liter powinno być poprzedzone ćwiczeniami grafomotorycznymi, np. rysowaniem po śladzie, rysowaniem wzorów literopodobnych z **a**. Pisanie kształtu nowej litery należy rozpocząć od prób zapisania jej w dużych formatach, bez liniatury, np. na szarym papierze, czarno-białej gazecie. Proponujemy, by uczniowie próbowali zapisywać litery najpierw na płaszczyźnie pionowej (np. szary papier lub gazeta przyklejone do tablicy/ściany), a dopiero potem na płaszczyźnie poziomej (np. na gazecie położonej na podłodze, stoliku). Proponujemy wykorzystanie *Metody Dobrego Startu. Od piosenki do literki. Ćwiczenia* M. Bogdanowicz, M. Barańskiej i E. Jakackiej.

Zalecamy również stwarzanie wielu sytuacji do ćwiczeń koordynacji wzrokowo-ruchowej i ćwiczeń grafomotorycznych, by rozwijać percepcję wzrokową, koordynację wzrokowo-ruchową i sprawność manualną dziecka. Te funkcje wpływają na jakość jego pisma. Nauczyciele nie powinni oceniać strony kaligraficznej pisma na tym etapie nauki. Proponujemy wdrożenie uczniowskiej samooceny zapisanej litery, np. poprzez narysowanie nad najładniejszą literą korony czy gwiazdki lub otoczenie jej pętelką.

6. Czytanie przez nauczyciela fragmentów książki *Plastusiowy pamiętnik* opisujących zawartość tornistra i piórnika Tosi.

- próby porównania piórnika/tornistra Tosi z zawartością piórnika/tornistra ucznia obecnie;
- stosowanie określeń **wewnątrz, na zewnątrz** (wewnątrz tornistra/piórnika, na zewnątrz tornistra/piórnika).

7. Przybory szkolne dawniej i dziś:

- obejrzenie prezentacji Scholaris **PRZEDMIOTY SZKOLNE DAWNIEJ**;
- nazywanie i dobieranie w pary przyborów szkolnych i tornistrów dawniej i dziś – **karta pracy nr 10**. Karta pracy służy dobieraniu w pary przyborów szkolnych, tornistrów dawnych ze współczesnymi. Nazwij przybory szkolne. Dobierz w pary przybory szkolne i tornistry dawniej i dziś.

8. Podsumowanie dnia: Chętne dzieci, siedząc w kręgu, odpowiadają na pytania nauczyciela: „Jaka chwila dzisiaj była dla Ciebie najprzyjemniejsza?”, „Z czego jesteś najbardziej zadowolona/-y?”, „Czy coś Ci się nie podobało?”

PRACA DOMOWA: Przynieś album fotograficzny oraz kolorowe gazety.

Przewidywany czas realizacji: wrzesień, tydzień 3.

■ **CELE OGÓLNE:**

- kształtowanie umiejętności wyrażania swoich myśli na podstawie zdjęć, ilustracji oraz doświadczeń dzieci;
- kształtowanie umiejętności czytania i pisania;
- wdrażanie do wyrabiania czujności ortograficznej.

■ **CELE OPERACYJNE:**

Uczeń:

- opowiada o swoich przeżyciach na podstawie przyniesionego albumu fotograficznego;
- rozpoznaje rodzaje albumów – np. album fotograficzny, przyrodniczy;
- wykonuje własny album – *Album liter*;
- rozpoznaje literę **a, A** wśród innych liter drukowanych;
- stosuje wielką literę w pisowni imion – wdraża się do wyrabiania czujności ortograficznej;
- ćwiczy słuch fonemowy;
- wyszukuje, wycina lub rysuje przedmioty, których nazwy zawierają głoskę **a** na początku, na końcu i w środku wyrazu;
- recytuje wiersz o głosce i literze;
- odtwarza kształt litery **a, A** pisanej, układa obraz litery z puzzli, zapisuje ją w liniaturze;
- określa położenie przedmiotów rozpoczynających się głoską **a** na płaszczyźnie i w przestrzeni;
- ćwiczy prawidłową artykulację głoski **a** oraz układ warg do głoski **a**;
- bawi się głoską oraz literą **a, A**.

■ **METODY I SPOSOBY REALIZACJI CELÓW:**

- analityczno-syntetyczna: o charakterze wzrokowym, o charakterze słuchowym;
- praktycznego działania: ćwiczenia i zadania, działania w grupie;
- obserwacji oparta na pokazie i instrukcji;
- naśladowcza: zabawowo-naśladowcza, ścisła.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Oglądanie przyniesionych przez dzieci albumów rodzinnych – dowolne wypowiedzi dzieci oraz ukierunkowane pytaniami nauczyciela.
2. Rozmowa na temat roli albumu w życiu dzieci, np. wspomnienia z wczesnego dzieciństwa.
3. Prezentowanie innych albumów z kącika czytelniczego – oglądanie albumów przyrodniczych. Wyszukiwanie roślin i zwierząt, których nazwa rozpoczyna się głoską **a**.
4. Zaproponowanie stworzenia własnego *Albumu liter*.
Proponujemy, aby kartki albumu miały następujące stałe elementy:
Strona 1. albumu:
 - portret bohatera dnia do pokolorowania zgodnie z jego wyglądem w *Naszym elementarzu*;
 - schemat okienkowy imienia bohatera dnia do analizy słuchowej imienia, wyszukanie w gazecie odpowiedników głosek, czyli nowo poznanych liter wielkiej i małej, wycięcie ich i wklejenie w odpowiednim miejscu schematu jego imienia;

- ramka na wklejenie fragmentu gazety z drukowanym tekstem (wskazana jest większa czcionka). Dziecko wyszukuje i zaznacza tam nowo poznane litery – małą i wielką – kolorową kredką. Zabawa w detektywa;
- tabelka do naklejania wyciętych z gazet lub reklam ewentualnie narysowania obrazków, w których nazwach słychać głoskę – odpowiednik poznawanej litery – w nagłosie, wygłosie, śródgłosie wyrazów.

Strona 2. albumu:

- obraz poznawanej litery pisanej – małej i wielkiej – do wycięcia przez dziecko wzdłuż wyznaczonych linii cięć, ułożenia puzzli i naklejania ich na kartkę z bloku;
- wzory do rysowania po śladzie z punktami rozpoczęcia i zakończenia ruchu ręki dziecka, miejsce na samodzielne próby rysowania wzorów.

Strona 3. albumu:

- ćwiczenia kaligraficzne: wzory liter pisanych małych i wielkich wraz z kierunkiem ich pisania o wzrastającym stopniu trudności.

Strona 4. albumu:

- ćwiczenia w czytaniu i pisaniu sylab o prostej budowie, potem wyrazów, zdań. Ćwiczenia w pisaniu z pamięci.

Strona 5. albumu:

- ćwiczenia językowe utrwalające nowo poznaną literę w różnych formach, np. krzyżówka, tabelka logiczna i inne.

5. Wykonanie pierwszej strony albumu:

- kolorowanie bohatera dnia (z uwzględnieniem znaków szczególnych). Dziecko korzysta z instrukcji w podręczniku – s. 22;
- zabawa w detektywa – wyszukiwanie i zaznaczanie kolorem litery drukowanej **a, A** we fragmencie tekstu drukowanego, np. w wycinku z gazety;
- ćwiczenie słuchu fonemowego – naklejanie lub rysowanie obrazków z przedmiotami, w nazwach których słychać głoskę – odpowiednik poznawanej litery – w nagłosie, wygłosie, śródgłosie.

6. Wykonanie drugiej strony albumu:

- wycinanie puzzli i układanie wzoru liter pisanych **a, A** i przyklejenie ich na kartkę z bloku;
- ćwiczenia grafopercepcji – rysowanie wzorów.

7. Wykonanie trzeciej strony albumu:

- nauka pisania litery **a, A** – pisanie po śladzie bez liniatury;
- pisanie litery w liniaturze powiększonej z zachowaniem kierunku pisania,
- pisanie litery w liniaturze pomniejszonej.

8. Ćwiczenia w pisaniu litery **a, A w liniaturze znormalizowanej w zeszyte przedmiotowym.****Praktyczne wskazówki:**

Proponujemy zaznaczanie miejsca rozpoczęcia kreślenia litery w zeszyte przedmiotowym, w celu poprawnego rozmieszczenia jej elementów w liniach, przez narysowanie kreski na początku danej linii (tzw. piętro i parter).

9. Uzupełnianie schematów okienkowych imion dzieci z klasy nowo poznaną literą.

- Ćwiczenie to wykonujemy tylko w przypadku, gdy nauczyciel zrobi klasową galerię zdjęć swoich uczniów ze schematem okienkowym imion.

10. Nauka na pamięć wiersza W. Gawdzika o głosce i literze.**11. Wyszukiwanie w klasie przedmiotów, których nazwy rozpoczynają się głoską **a**, oraz określanie położenia tych przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni (za każdym razem z podaniem punktu odniesienia).**

12. Ćwiczenia w prawidłowej artykulacji głoski **a:**

- obserwowanie układu warg w podręcznym lusterku;
- chuchanie na lusterko – pisanie palcem na wytworzonej parze litery pisanej **a, A**;
- bezgłośnie artykułowanie głoski **a**;
- zabawa „Głoska **a** na wycieczce”:

Przebieg zabawy: Nauczyciel opowiada uczniom historię o głosce **a**, która podróżuje różnymi środkami lokomocji. Dzieci wypowiadają samogłoskę odpowiednio do sposobu podróżowania, np.:

- statkiem – modelowanie intonacji głoski **a**;
- autokarem po szosie – płynnie i długo aaaaaaa;
- marsz – rytmiczna wymowa a-a-a-a;
- na koniku – powoli a a a (w rytm marszu, długie przerwy); konik biegnie szybko a a a a;
- samolotem – wznosząca się intonacja głosu na samogłosce **a**, utrzymanie wysokiej intonacji, następnie opadanie intonacji i doprowadzenie do ciszy – analogicznie do startu samolotu, jego lotu, lądowania na płycie lotniska;
- ćwiczenia fonacyjne – wypowiadanie głosek aaaa pytająco, rozkazująco, jak kotek...
- nucenie melodii na głosce **a** (np. „aaa kotki dwa”).

13. Wykonanie zdjęcia do klasowego albumu fotograficznego dokumentującego ciekawy moment wprowadzania litery **a, A. Umieszczenie zdjęcia w klasowym albumie, np. na stronie internetowej szkoły.**

PRACA DOMOWA: Wykonaj stronę tytułową *Albumu liter*.

Przewidywany czas realizacji: wrzesień, tydzień 4.

■ **CELE OGÓLNE:**

- kształtowanie umiejętności odpowiedniego przygotowania się na zajęcia w plenerze;
- rozwijanie samodzielności oraz odpowiedzialności za siebie;
- kształtowanie umiejętności zachowania się w grupie, w wolnej przestrzeni;
- kształtowanie umiejętności odpowiedniego ubierania się na wycieczkę do parku, w zależności od pogody i pory roku.

■ **CELE OPERACYJNE:**

Uczeń:

- opowiada o własnych doświadczeniach z pobytu w parku, dzieli się nimi z innymi;
- opowiada o roli parku w życiu człowieka;
- wymienia zadania badacza przyrody i rozpoznaje sprzęt potrzebny do prac badawczych;
- przygotowuje się na wycieczkę do parku (zabiera przybornik badacza), nazywa przedmioty i uzasadnia swój wybór;
- grupuje przedmioty wg podanych cech – na podstawie oglądanych ilustracji, przedmiotów;
- improwizuje ruch i rytm do wysłuchiwanej muzyki;
- wykonuje polecenia nauczyciela;
- uczestniczy w zabawie;
- orientuje się na planie lub na mapie parku.

■ **METODY I SPOSOBY REALIZACJI CELÓW:**

- dyskusji dydaktycznej: burza mózgów, umiejętność formułowania myśli, sądów, zespołowe rozwiązywanie problemów;
- uczenie się przez zabawę: wspomaganie aktywności, rozwój wyobraźni.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Spotkanie w kręgu – wypowiedzi dzieci nawiązujące do ich doświadczeń z pobytu w parku z rodzicami lub opiekunami.
2. Rozmowy, ukierunkowane pytaniami nauczyciela, na temat ilustracji w *Naszym elementarzu*, s. 30–31. Należy zwrócić uwagę, że na placu zabaw znajduje się huśtawka dla niepełnosprawnych dzieci.
3. Czytanie prostych wyrazów przez chętne do czytania dzieci (odczytywanie wyrazów z podręcznika zapisanych na zielono), s. 30–31.
4. Grupowanie rysunków ptaków, zwierząt, ludzi i przyrządów do zabawy według podanych przez nauczyciela cech na podstawie ilustracji, s. 30–31. Przeliczanie ich i określanie, ile jest poszczególnych elementów: ptaków, ludzi itp.

5. Zaplanowanie spaceru:

- określenie celu wyjścia klasy do parku – obserwowanie i badanie przyrody (rośliny, zwierzęta) oraz zabawa. Zastanawianie się, po co inni ludzie chodzą do parku;
- tworzenie listy rzeczy do przybownika młodego badacza przyrody. Dzieci wybierają tylko niezbędne przedmioty spośród tych przyniesionych do klasy przez nauczyciela, np. lornetkę, przewodnik przyrodniczy, ołówek, notes, lupę, pudełko, aparat fotograficzny;
- określanie funkcji wybranych przedmiotów oraz ich przeznaczenia;
- określenie czynności wykonywanych przez młodego badacza przyrody (bada, podgląda, zbiera eksponaty, obserwuje, nasłuchuje, rysuje w notesie, robi zdjęcia tego, czego nie może zabrać z parku, np. kwiatów pod ochroną, ptaków, owadów, zwierząt);
- ustalenie, jak należy się ubrać (ze względu na porę roku, pogodę, wygodę). Wyjaśnienie powiedzenia „ubrać się na cebulkę”;
- przypomnienie o zabraniu z domu drugiego śniadania.

6. Przygotowanie młodego badacza przyrody do zajęć w plenerze:

- przeglądanie albumów, przewodników dla dzieci po świecie roślin i zwierząt, wskazywanie roślin i zwierząt występujących w parku; korzystanie z internetu, przewidywanie, jakie skarby przyniesiemy z parku, i planowanie, co będziemy mogli z nich zrobić;
- zapoznanie się z planem/mapą parku przyniesionym przez nauczyciela;
- wymyślanie zabaw możliwych do realizacji w plenerze;
- co możemy usłyszeć w parku? – zagadki słuchowe; słuchanie z nośnika CD dźwięków i odgłosów. Wskazywanie tych, które można usłyszeć w parku.

7. Słuchanie utworu *Lot trzmiela* M. Rimskiego-Korsakowa, *Taniec muszek* J. Garzdeckiej:

- rozmowa na temat wysłuchanych utworów – „Jak w muzyce przedstawiony jest owad?”; „Jaki instrument udaje owada?”; „Czy muzyczny owad lata szybko, czy wolno; wydaje dźwięki ciche czy głośne?”;
- improwizacja ruchowa do muzyki – „Taniec muszek”.

8. Ustalenie zasad zachowania się na spacerze w parku i na placu zabaw, np.:

- do parku idziemy w kolumnie, na ubraniach mamy kamizelki lub chustki odbłaskowe;
- reagujemy na umówiony sygnał dźwiękowy nauczyciela (np. gwizdek);
- nie oddalamy się od grupy;
- pilnujemy swoich rzeczy;
- nie rozmawiamy z obcymi, nie przyjmujemy od nich poczęstunku;
- nie dotykamy i nie zrywamy owoców z drzew i krzewów.

9. Wybór rzeczy niezbędnych do zabrania przez dziecko na zajęcia w plenerze – karta pracy nr 13

(strona 1). Nauczyciel wyjaśnia zadanie na karcie pracy. Wspólnie z dziećmi pakuje niezbędne rzeczy, które może zabrać z klasy, np. lusterka. Zabraną rzecz zaznacza na karcie pracy, wyjaśnia sposób wykonania zadania w domu.

10. Omówienie i sprawdzenie poprawności wykonanego ćwiczenia.

PRACA DOMOWA: Przygotuj się do wyjścia zaplanowanego na następny dzień wg **karty pracy nr 13** (strona 2).

Praktyczne wskazówki:

Do przeprowadzenia zajęć w plenerze w dniu następnym potrzebne będą:

- lusterko dla każdego dziecka;
- lupy;
- kolorowe karteczki (po 3 dla każdego dziecka);
- pastele (po jednej kredce dla każdego dziecka);

- blok rysunkowy (po jednej kartce dla każdego dziecka);
- arkusz tektury w formacie A4 z wyciętym otworem na nos;
- wydruk mapki (po jednej dla każdego dziecka) – [karta pracy nr 14](#);
- kreda (jeden kawałek dla każdego dziecka);
- sznurek (włóczka).

Proponujemy przygotowanie nagrody dla każdego dziecka, np. odznaki Młodego Badacza Przyrody, na zakończenie dnia plenerowego ([karta pracy nr 15](#)).

Przewidywany czas realizacji: wrzesień, tydzień 4.

■ **CELE OGÓLNE:**

- kształtowanie postawy badawczej i dociekliwości dziecka na zajęciach w terenie;
- rozwijanie wrażliwości zmysłowej;
- stwarzanie możliwości doznań estetycznych w kontakcie z przyrodą;
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć w plenerze;
- kształtowanie umiejętności pracy w grupie.

■ **CELE OPERACYJNE:**

Uczeń:

- porusza się po parku zgodnie z planem (mapką), posługuje się określeniami stosunków przestrzennych;
- wykonuje polecenia wydawane przez nauczyciela;
- rozpoznaje piktogramy znajdujące się na mapce;
- obserwuje i bada przyrodę za pomocą zmysłów;
- rozpoznaje rośliny i zwierzęta występujące w parku;
- gromadzi, klasyfikuje i przelicza materiał przyrodniczy;
- przestrzega zasad zachowania w parku oraz na placu zabaw.

■ **METODY I SPOSOBY REALIZACJI CELÓW:**

- problemowa: obserwacji – pokaz, ekospacer, ćwiczenia w doświadczaniu;
- praktyczna: ćwiczenia i zadania, działania w grupie.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

EDUKACJA W PLENERZE

1. Sprawdzenie przygotowania dzieci do wyjścia do parku: drugie śniadanie, odpowiednie przedmioty, np. sznurek, lusterka. Przypomnienie zasad zachowania się. Rozdanie mapek [karta pracy nr 14](#) – wyjaśnienie symboli. Zobowiązanie dzieci do śledzenia trasy spaceru po parku wg stacji zadaniowych.
2. Wyjście do parku w pogodny, słoneczny dzień.
3. Spontaniczne wypowiedzi uczniów o parku na podstawie bieżących przeżyć.
4. Matematyka w plenerze: Orientacja przestrzenna: **w lewo, w prawo, prosto, po lewej, po prawej**.

„**Chodzenie pod dyktando**”

- Dzieci wykonują polecenia – wydawane przez nauczyciela – związane z orientacją przestrzenną, np. „dwa kroki w prawo”, „jeden krok do przodu”, „trzy kroki w tył”.

„**Detektyw**” (działanie nawiązuje do zabawy „Ciepło-zimno”)

- Nauczyciel przed wyjściem dzieci do parku chowa – np. na trasie spaceru – wybrany, znany dzieciom przedmiot. Doprowadza dzieci do niego, kierując ich krokami, np. „w prawo”, „w lewo”.

5. Ekozabawy w parku.

Ćwiczenia wzrokowe – „stacja oko”

- Konkurs liczenia kolorów – nadanie tytułu Najlepsze Oko
Dzieci otrzymują od nauczyciela kartki różnego koloru (po trzy). Odszukują te kolory w różnych elementach przyrody i określają ich nazwy. (Proponujemy zastosować również kolory, które nie występują w przyrodzie w aktualnej porze roku).
- Obserwowanie i nazywanie roślin w parku. Zbieranie materiału przyrodniczego.
- Dociekanie: „Dlaczego liście zmieniają kolor?”. Barwy jesieni – grupowanie liści wg kolorów, nazywanie barw.
- Dostrzeganie różnorodności kształtów liści. Łączenie liścia z nazwą drzewa, z którego pochodzi.
- Zbieranie liści, kasztanów, żołędzi, szyszek: porównywanie ich wielkości.
- Grupowanie materiału przyrodniczego w osobnych woreczkach – tworzenie zbiorów, nazywanie ich.
- Używanie określeń wielkościowych: **większy – mniejszy, więcej – mniej**.
- Szacowanie ciężaru – porównujemy np. woreczki z kasztanami z woreczkami z liśćmi.
- Ułożenie bukietów z darów parku w przestrzenne formy florystyczne.
- Szukanie i obserwowanie zwierząt (w tym owadów) żyjących w parku; nazywanie ich.

„Puszczanie zajęczków”. „Lusterkowe obserwacje”

Należy wybrać miejsce, w którym rośnie drzewo, wokół którego można się bezpiecznie poruszać. Dzieci obchodzą drzewo dookoła ze spuszczoną głową, patrząc w lusterko (trzymane w dłoni), w którym odbija się korona drzewa. Następnie powtarzają okrążenie z głową zadartą do góry, obserwując koronę drzewa. Porównują oba widoki. Proponujemy też inne sposoby obserwacji przyrody, np. patrzenie przez własne rozstawione nogi, przez lunetę zrobioną z dłoni, przez dziurkę zrobioną w chusteczce higienicznej.

Za każdym razem omawiamy spostrzeżenia dzieci.

Obserwacja wybranego owada z użyciem lupy – wygląd, śledzenie jego ruchów, szukanie jego domu.

Zabawa z cieniem: szukanie własnego cienia, gonienie cienia kolegi/koleżanki, obrysowanie kredą cienia wybranego przedmiotu (w zależności od warunków pogodowych i zastanej sytuacji w parku).

Ćwiczenia dotykowe – „stacja ręka”

Doświadczanie zmysłem dotyku faktury kory, pnia drzewa:

- badanie grubości kory, określanie, czy jest szorstka czy gładka, sucha czy wilgotna;
- nauczyciel prosi uczniów: „Przyłóżcie kartkę do pnia drzewa. Zamalujcie całą kartkę boczną częścią pasteli. Co widzicie?”;
- „Po co drzewu potrzebna jest kora?” – odczytanie przez nauczyciela pytań quizowych, dzieci wybierają właściwą odpowiedź:
 - a) aby było mu ciepło.
 - b) żeby drzewo się nie przewróciło.
 - c) aby drzewo wyglądało ładnie i czysto.
 - d) żeby chroniła je przed utratą wody i urazami (właściwa odpowiedź).
- Obejmowanie drzewa i pytanie, czy jest wesołe czy smutne; co może odpowiedzieć?
- Mierzenie obwodu pnia drzewa sznurkiem (proponujemy poprzedzić to ćwiczenie zmierzeniem obwodu pasa kolegi lub koleżanki).

Ćwiczenia słuchowe – „stacja ucho”

- Konkurs na najlepsze ucho – nadanie tytułu Najlepsze Ucho

Dzieci zajmują wygodne pozycje, zamykają oczy i słuchają odgłosów parku przez kilka minut. Określają nazwami dźwięki, które usłyszały: szelest, szum, świst, pluśnięcie w stawie itp.

Zamknięcie oczu pomaga dzieciom w skupieniu się, przenosi je w nieznanym im zazwyczaj świat dźwięków, wywołując głębokie emocje. Po zakończeniu konkursu rozmawiamy na temat usłyszanym

dźwięków, zastanawiamy się z dziećmi, jakie były źródła wysłuchanych dźwięków (szum i skrzypienie drzew, śpiew, krakanie wron i inne).

Ćwiczenia ortofoniczne – naśladowanie głosem szelestu liści pod nogami, szumu wiatru i poruszających się liści (szur, szur, sz-sz-sz, fiuuuuu, żżżżżżżżż, szast, szast).

Ćwiczenia z węchem (dla chętnych uczniów) – „stacja nos”

Wcześniej nauczyciel przygotowuje wycięty w tekturze formatu A4 otwór na nos (by „wyłączyć” inne zmysły).

Chętne dziecko przykładą tekturę do twarzy, wkładając nos w otwór. Rozpoznaje węchem podłożony do nosa np. owoc, liście, kawałek kory, garść ziemi. Odgaduje po zapachu, co to za element natury.

Ćwiczenia smakowe – „stacja usta”

Postój. Zjedzenie drugiego śniadania.

Rozwiązanie zadania: „Dlaczego na mapce obok ust (jedzenie) jest wykrzyknik?”

Zapamiętaj: Nie jedz żadnych nieznanych roślin, np. owoców z drzew i krzewów, czy grzybów!

Ćwiczenia ruchowe – „stacja plac zabaw”

Zabawy dowolne na sprzętach, które są na placu zabaw, np. huśtawkach, zjeżdżalniach, w piaskownicy.

Przypomnienie zasad bezpiecznej zabawy.

6. Podsumowanie dnia – wręczenie wszystkim dzieciom odznak Młodego Badacza Przyrody – **karta pracy nr 15**.

PRACA DOMOWA: Porozmawiaj z rodzicami lub opiekunami na temat dzisiejszej wycieczki do parku. Narysuj lub namaluj jesień w parku lub znak, który mówi o tym, jak chronić park.